

ES SAIG

ALGAIDA - NÚM. 192 - DESEMBRE 1996

EDITORIAL

SETZE ANYS D'ENCERTS I ERRADES

Quan arriba desembre, ES SAIG està de festa. D'una banda perquè és un mes de festes entranyables com són Nadal i Cap d'Any. I d'una altra perquè complim anys. Des d'aquell número 0 de desembre del 79 han passat setze anys, 192 números ininterromputs de la revista, que amb encerts i errades ha arribat a aquesta majoria d'edat.

Si per qualche cosa ha de servir un aniversari, un cap d'any o qualssevol efemèrides d'aquestes, és per fer una anàlisi del camí recorregut i treure'n, de l'autocrítica, unes conclusions. Potser sigui inevitable que ens sentim satisfets d'haver arribat on som i que, per a nosaltres, els èxits pesin més que les ensopegades.

No dubteu que hem volgut sempre una revista oberta i plural; si no ho hem aconseguit en la mesura desitjada no ha estat per falta de crides a la participació. Altra cosa serà que aquestes crides no les hàgim fetes de la forma més adequada i, per això, no hagin tengut la resposta anhelada.

Vivim aquest aniversari enmig d'un intercanvi polèmic d'opinions, amb escrits molt durs, qualcun d'ells massa dur per al nostre gust. ES SAIG, com a tal, es limita a publicar aquests escrits i a demanar prudència i moderació, potser amb poc èxit. No exercim cap censura i procuram no intervenir en la discussió, tret del cas que se'ns al·ludeixi directament. I no ens agrada, per exemple, que es digui que "ES SAIG expressa mes rere mes, monòtonament...", quan ES SAIG només expressa el que diu l'editorial; que es parli de "la malaltia que deforma ES SAIG" que sembla ser que és "entès com 'la nostra revista' i no com la revista del poble". Que consti que aquesta no ha estat mai la nostra malaltia (si ho és de qualche col·laborador, és el seu problema i ell s'ho farà); tenim una línia editorial que agradarà o no: és un dret nostre i no hi renunciem. Però ningú no pot dir que es tà tancada a cap persona; si qualcú no hi troba les seves idees és perquè ell, o els que pensen com ell, no les hi ha volgut publicar.

Parlar de "la nostra revista" i de "la revista del poble" no és excloent. Precisament quan tots li diguem "la nostra revista" ES SAIG serà de veres "la revista del poble".

I, dit això, volem aprofitar per desitjar-vos a tots un bon Nadal amb pau i alegria.

LA NOSTRA PORTADA: Aquí teniu dos siurells vestits de cossiers. Són obra de n'Andreu Isern, que el mes passat ens parlava d'aquesta afició seva per aquestes figuretes.

Bolletí de l'Obra Cultural d'Algaida

Revista mensual. D.L.P.M. 495/80

Domicili: Rei, 1. Algaida.

Tf: 66 50 42 / 27 25 76

Fax 12 50 44

Imprimeix: Tirrena, SA. Manacor

Tf 55 52 12

ES SAIG només es responsabilitza de l'Editorial.

Dirigeix: Delfi Mulet

Administra: Directiva de l'Obra Cultural

Mecanografiem: Mireia Mulet i Guillem Vanrell

Col·laboren: Pere Mulet, Joan Trobat, Joan Mulet, Biel Bibiloni, Biel Sastre, Miquel Fiolet, Xesc Oliver, Víctor Andreu, Víctor Mulet, Miquel Serra, Antònia Ma Mulet, Catalina Martorell, Jaume Jaume, Miquel Molleta, Biel Majoral, Agrupació Fotogràfica d'Algaida.

MIQUEL OLIVER BAUÇÀ TORRES

DE LLOCS I DE SILENCIS (IX)

Il·lustracions de Jaume Oliver Bauçà Torres

LA MATA ESCRITA

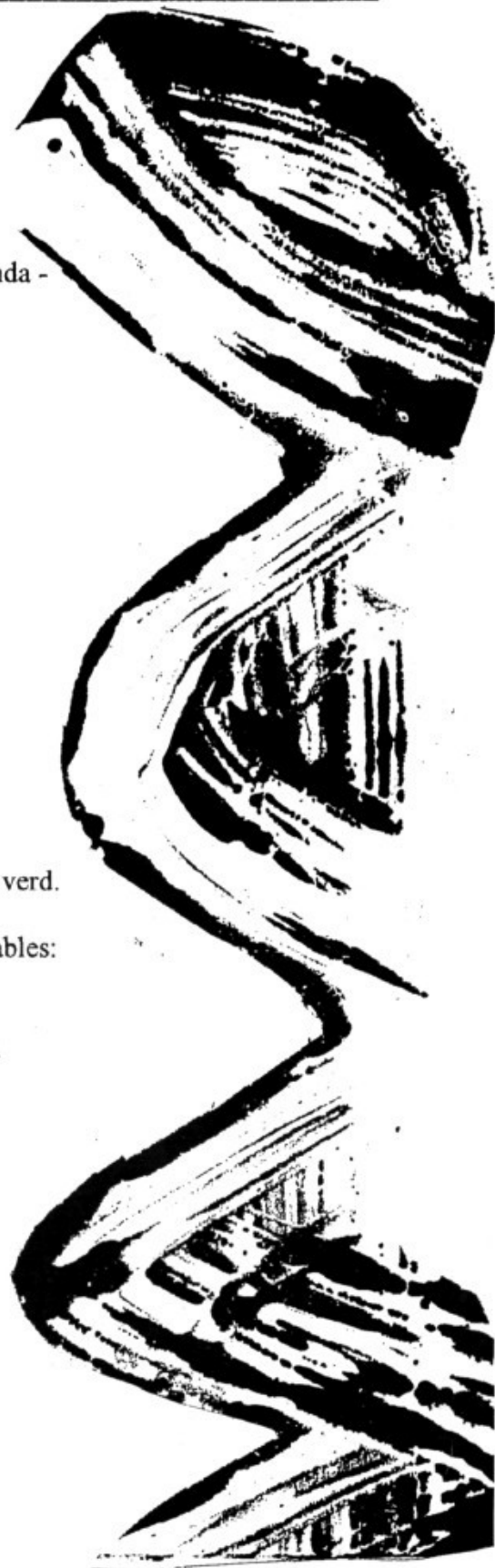
No sé si heu pujat mai al puig de Randa^(*),
 encisador i tan misteriós,
 on Ramon Llull inquiria l'Amat,
 foll de desig d'amor incommensurable.
 Allà, prop de la cova, veureu - diu la llegenda -
 tota de puntets blancs sobre les fulles,
 la mata escrita.

¿Quin missatge d'amor, indesxifrabre,
 deixà Ramon als qui amb aviditat
 el volgueren llegir, absents de dubtes,
 amb els ulls tan nostrats de la raó?
 No hi trobaran resposta.
 Només llangors, amb terrenal mirada,
 tindràs, amic, car l'amor de l'Amat
 riqueja en exigüitats
 i és encès de conhort i delectança.

Clama l'Amat, amic, i a la llum del silenci
 intenta d'aclarir el seu llenguatge:
 s'hi sent sempre atrapat qui ho intenta
 i no en pot defugir
 com les taquetes blanques gravades dins el verd.

Els camins de l'amor són sempre indesxifrables:
 cercau-los, solament, us diu Ramon.

(*) No tothom és algaidí.

CALAIX DE SASTRE

A EN XESC ANTICH "MÓRA", RETRATISTA LLOSCO I SEÑORITO DE LA POLÍTICA (2a resposta)

"No crec que res de bo hagi sortit mai d'un cop. Un infant necessita nou mesos per néixer, i a Déu, essent Déu, li calgueren sis dies per crear el món" (*Les ruïnes de Palmira*, Llorenç Villalonga). Per tant, no desesperis i persevera en l'intent; com pots veure per la citació, altres també hagueren de provar-ho moltes vegades. A força de tudar paper, potser arribaràs a fer una bona fotografia. Però, què hi farem?; la segona encara t'ha sortit més esguerrada que la primera. Hi has posat tants de filtres, davant l'objectiu - la intolerància, l'anàlisi barroera, la demagògia, l'estretor de mirada, la prepotència...- que has captat una imatge totalment distorsionada de la realitat del nostre poble.

Comences per afirmar que ES SAIG està malalt. I quins són, segons tu, els símptomes de la malaltia? Que hi escrivim persones amb pseudònim, com *el Calaix* i *el Sord*. Doncs has de saber que afirmar tal cosa és equivalent a afirmar que una gran part de les revistes que integren l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca estan malaltes. Afirmació que em sembla molt greu sortida de la ploma d'una persona que és membre del Parlament Balear, de l'equip de govern del Consell Insular de Mallorca i de la Mancomunitat del Pla de Mallorca. Quan és prou reconeguda de tothom la gran tasca que en el camp de la normalització lingüística i cultural han fet i fan aquest conjunt de revistes.

Sa talaia d'en Rubí (de la revista *Bona Pau* de Montuïri), Sa penya des falcó (de *Llucmajor de pinte en ample*) El passejador (de *S'Unió de S'Arenal*), En Barramot (de *Sa Sella* de Sencelles)...són només alguns exemples de col·laboracions signades amb pseudònim que trobam en les revistes dels pobles més propers al nostre. I que serveixen per demostrar que allò que tu vols presentar com una particularitat o excepció algaidina, és una pràctica molt corrent en les revistes semblants a la nostra.

Pens ("Penses? Et fotrè fora de la milícia!", diu el tirà de *El retaule del flautista*, una sàtira teatral de gran èxit durant els darrers anys del franquisme), pens, deia, que diagnosticar la malaltia d'ES SAIG basant-te en l'ús dels pseudònims, com tu fas, és una bona prova del fariseisme i de la hipocresia que tant t'agrada de practicar: allò que et dol és el contingut dels escrits, les idees que contenen. I com que no vols entrar dins un procés de discussió detallada, de confrontació dialèctica i dialogant, de debat ideològic, el teu recurs és sempre el mateix: la desqualificació personal. Encara no sabem si domines la tècnica de driblar com en Ronaldo; el que sí sabem és que envesteixes com en López, clar exponent del jugador destraler.

Empès per aquesta tàctica de colzada i puntada de peu al contrari, arribes a fer afirmacions de les quals ni tu mateix coneixes les conseqüències. Covards, som els que escrivim amb pseudònim, segons el teu parer. I així, d'una tirada, desqualifiques anys de tradició cultural ben arrelada a Mallorca, on la col·laboració a la premsa amb pseudònim ha estat moda experimentada per un gran nombre dels nostres intel·lectuals més reconeguts. Llorenç Villalonga (que signava els seus escrits amb el pseudònim, entre altres, de *Dhey*), Miquel Ferrà (*Alanís*), Gabriel Alomar (*En Biel de la Mel*) Mossèn Antoni Ma. Alcover (*En Jordi des Racó*)...en són només algunes proves, que en conjunt cobreixen tot el ventall ideològic. Sense oblidar el nostre Pere Capellà, fill il·lustre d'Algaida, i el seu popularíssim *Mingo Revulgo*. Crec que el teu insult adreçat al Sord i a mi, i per tant també a tots aquests personatges claus de la cultura mallorquina del present segle, és una travelada indigna d'un càrrec públic com tu. Sé que només compartesc amb els insignes escriptors que he mencionat el fet de signar els escrits amb pseudònim; la seva categoria intel·lectual és inabastable per a mi, modest escriptor d'una revista de poble. Tan

sols hi compartesc el pseudònim, res més, però tampoc menys, i me'n sent ben orgullós.

El teu primer escrit era una desqualificació personal meua; aquesta vegada encara has anat més lluny: has arribat a la col·lectiva. Com que no vols entrar dins el debat ideològic que jo et proposo, no has trobat altra manera de fugir-ne que fer un atac groller, basat en interpretacions mesquines i demagògiques, de dues institucions - l'Obra Cultural Balear d'Algaida i els cossiers - i un partit polític -el PSM.

En el teu escrit, dibuixes un panorama cultural algaidí desolador i, en un acte de cinisme i de manipulació històrica escandalosa, en fas responsable l'OCB. Afortunadament per a tots, i també per a tu, la situació no és tan catastròfica. Si així fos, ¿és que no te'n recordes que ja fa cinc anys, cinc, que tu ets el batle d'aquest poble i que, per tant, qualche responsabilitat hi tens, sobre el seu dinamisme cultural? Et sobren tantes ganes de fer reduccionisme negatiu, que fins i tot bases les teves argumentacions en mentides. El fet que tu no assistesquis als actes de l'OCB no vol dir que siguin un erm deshabitat; globalment gaudeixen d'un nivell satisfactori d'assistència, molt semblant al dels actes culturals organitzats per l'Ajuntament. És més, l'Obra no hagut de suspendre mai una conferència per manca de públic, cosa que sí li ha passat a l'Ajuntament essent-ne tu el batle; no me n'alegr, perquè jo també desig un poble molt més participatiu, preferesc sumar que restar. En definitiva, quan analistes més imparcials i objectius que tu revisin la història cultural d'Algaida durant els darrers vint-i-cinc anys, no dubtis que sabran veure el paper tan important que hi ha fet i hi fa la delegació de l'OCB.

Quant a la interpretació que fas dels resultats electorals del PSM és democràticament insostenible. (Aquí, per cert, tornes a faltar amb intenció a la veritat, perquè tu saps que el PSM mai no ha estat majoritari a Algaida; és aquesta la raó per la qual te n'aneres?). A un càrrec públic i membre de l'executiva d'un partit democràtic com és el PSOE se li suposa un mínim de sensibilitat democràtica, suficient perquè no pugui escriure, sense caure-li la cara

de vergonya, que "la gent cada quatre anys, en el secret de les urnes, els diu amb brutal claredat que està farta d'ells". Tu saps que aquesta frase és falsa; i si no ho fos, tu hauries de ser el primer interessat que fos falsa. El poble quan vota, ho fa per triar la que ell considera la millor opció, no es pronuncia sobre referèndums que no li han formulat. Una interpretació tan sectària com la que tu exposes dels resultats electorals, no beneficia ningú. A un batle fruit d'un procés democràtic, se li ha de suposar sentit comú a bastament per entendre-ho. Però t'han guanyat la rancúnia i la potència.

Amb els teus escrits demostres que no saps governar en democràcia. Ara, en època de normalitat democràtica, l'exercici del poder no només es basa en la gestió, sinó també en el respecte de totes les opcions ideològiques. ¿I tu parles de veure palles en ulls aliens i no veure'n la pròpia? Tu, més que una palla, hi tens una biga, una jàssera. Ningú no dubta que tens el dret - i el deure - de governar en majoria absoluta; però, engatat de poder i comandera, has convertit aquest dret legítim en el desig il·legítim, antidemocràtic, de no voler admetre les discrepàncies. Creus que Algaida pot esser governat com un *cortijo*, del qual tu ets, naturalment, el *señorito*. I t'has arribat a creure tant el teu paper de *señorito*, que voldries engegar del *cortijo* els súbdits o criats més rebecs, que som nosaltres. Els quals no hem comès cap altre delictes que el de no poder ser controlats ideològicament per tu.

L'anècdota d'aquest mes arriba a la seva fi. En això sí tens raó: els meus escrits - i els teus! - són anècdotes. Però, com que no tens capacitat de suportar amb humor una crítica ni voluntat de conviure pacíficament dins la discrepància, una anècdota i una altra t'han arribat a produir un bony. Que ara ha rebotat de pus. Desig de tot cor que no se t'infecti la ferida. Però, crec que va ser l'enyorat Damià Huguet que va dir: què n'és del pebre, si no cou?

En Calaix i Desastre

P.S.: T'agradi o no, jo ja som part de la història política d'Algaida, i tu saps per què. El meu racó és molt petit, però no per això menys digne. I, sobretot, és inesborrable.

M'HAN DIT QUE DIUEN

No vos podeu imaginar lo bé que va aquesta polèmica que darrerament hi ha a les planes d'ES SAIG per omplir la col.laboració de cada mes. Aquest Sord, per exemple, agafa les planes 14 i 15 del mes passat, que l'al.ludeixen ben directament, contesta quatre cosetes als comentaris d'en Jaume Jaume i Oliver, i ja té mitja feina feta. I vos puc assegurar que al llarg d'aquests setze anys de Saig i de Sord hi ha hagut mesos que la plana ha estat ben mala d'omplir; i per això moltes vegades ha estat repetitiu, monòton, mancat de noves idees...

Menos mal que aquest Sord no deu haver parlat mai dels cossiers dient "els nostres cossiers", perquè hauria estat gros. A Algaida quasi tothom, quan va a ca-seva, diu "vaig a ca-nostra"; fins i tot tu, Jaume, titules la teva col.laboració com "les nostres plantes", i ningú ha pensat que fossin totes teves, les plantes. El que resulta curiós és que aquest Sord quan parla d'Algaida generalment empra l'adjectiu "nostre" per l'Ajuntament, la Parròquia, el batle, el futbol, la revistà, etc. I ES SAIG, evidentment, és "nostre": teu, Jaume, del batle, d'en Xesc Móra... i de tots els que n'hem trobat les seves planes ben obertes fins i tot per insultar els qui hi col.laboren des del seu naixement. Vull pensar, Jaume, que quan tu encapçales la teva col.laboració com "les NOSTRES plantes" no he de deduir que quan veig una carxofera o una favera per fora vila he de pensar que és tota teva.

I saps que t'hi has fet d'enfora, Jaume! El número 76, que cites, correspon al mes d'abril del 87, poc abans de les eleccions municipals, de les quals en sortí guanyador el PP. I, francament, no entenc què vols dir amb el teu comentari. El que intentava aquest Sord era convidar el nou Ajuntament (i no sabia si el nou Ajuntament seria del PP o del PSOE o dels Independents o del PSM) a que informàs millor el poble a través de les planes d'ES SAIG... Però es veu que, com tantes vegades, no em vaig saber explicar bé i entenent.

Com a regidor de Cultura del nostre Ajuntament, et satisfà que la nostra revista (teva i meva, ja que tots dos en som col.laboradors) dugui ja 16 anys de vida. I vos he de donar la raó, en part, quan deis que amagar-se darrera un pseudònim pot ser mostra de covardia. Però també pot ser senyal d'una feina d'equip que recull comentaris de persones diverses. Durant aquests 16 anys han estat poques les vegades que a aquest "covard" anònim li han refutat afirmacions, que sempre han intentat esser en to irònic i de broma, cosa que, no hi ha dubte, no sempre aconsegueix, sobretot vist el teu escrit.

Així mateix és mala sort que el conferenciant del darrer "Divendres algaidí" fes una apologia dels escriptors que utilitzaven pseudònims per escriure de manera normal -en Jordi des Racó, per exemple- quan tant el nostre batle com el regidor de Cultura estan tirant pestes dels que així ho fan. Convé aclarir que el conferenciant era el nostre paisà Gabriel Janer Manila, una persona ben coneguda i assenyada.

De l'aclariment que el nostre Ajuntament fa a dues ratlles del Sord del mes anterior, i que mereixen dues planes senceres, direm que hem quedat ben convençuts de la legalitat de totes les passes fetes, des de l'aprovació de les obres de reforma de la Casa de la Vila fins a l'adjudicació definitiva. Va ser el nostre un "judici temerari" del qual demanam perdó. Un me va aconsellar que en fes una altra, de pregunta, a veure si mereixeré una resposta tan clara i convincent. I no puc estar-me de fer-la: Com funciona, des de la seva creació, el Negociat de Multes? Se n'han posades moltes? S'han pagades totes? N'hi ha qualcuna de pendent?

El que m'han fet veure més de dues persones és la qualitat de cinèfil del nostre batle, qualitat desconeguda per molta gent. Són molt poques les persones a qui ho hem preguntat que hagin vist la pel·lícula que encapçala el seu enverinat escrit. Està vist que la seva capacitat de feina és molt gran, ja que sabem que està molt ocupat per les seves responsabilitats polítiques, però encara té temps d'anar al cine i veure pel·lícules de qualitat.

La recepció dels nins txetxens i la festa organitzada per a ells fou un èxit en tots els sentits: molta gent, xeremiers, regals, etc. I una resposta masiva per part de quasi totes les entitats culturals i esportives del poble, que respongueren a la crida que l'Ajuntament va fer a totes elles.

Ens digueren que a la darrera excursió que organitzaren aquella mitja dotzena de "genteta" de l'Obra Cultural, pels voltants de Pina, així mateix arrebegaren una cinquantena de persones. Però el que ens interessa són els comentaris dels que hi anaren: descobriren uns paisatges desconeguts, i que no imaginaven que es poguessin trobar per Algaida, ni fins i tot pel Pla de Mallorca. A part d'un grapat de talaiots, fonts, pous i síquies, ens contaren meravelles d'un alzinar que mai haguessin situat per Pina: més semblava un alzinar de muntanya, de la Serra Nord de Mallorca.

I una cosa que sentirem a un dels que anaren d'excursió és que un dels pins de la Plaça de Pina es va morir. Idò, tant si ho creis com si no, al seu lloc el nostre Ajuntament n'hi ha sembrat un altre. No sabem si estan vacunats contra la processonària, els pins que semblen a Pina, perquè heu de tenir en compte que molts d'al.lots hi juguen per davall, sobretot els dissabtes i diumenges.

De la reforma de Sa Plaça n'hem sentit parlar, i molt. Però, contra el que pogueu pensar, més que dels pins, hem sentit comentaris de la reforma pròpiament. Uns no s'expliquen que el projecte inicial hagi canviat tant sense cap informació pública. I altres, molts, pensen que el fet de peatonitzar i fer plaça uns llocs que ara serveixen d'aparcament, pot agreujar el problema per deixar els cotxes. Hi ha qualche propietari de negocis de Plaça que no n'està gaire content, de la reforma. Fins i tot han pensat que un aparcament subterrani davall Sa Plaça no seria cap doi.

Quan llegireu aquestes planes, si és que teniu paciència per arribar fins aquí, ja serem aprop de Nadal. I aquestes festes sempre han estat dies de felicitacions i bons desitjos de pau, salut i benestar... I això és el que volem fer com a despedida: donar les bones festes a tots els algaidins de bona voluntat. Fins l'any qui ve, i bon Nadal.

UN SORD

PLUVIÒMETRE

El passat mes de novembre varen ploure 72'3 litres, una quantitat que està bé però que no és excessiva per un mes **que** sol ésser plover.

El que no és regular és la menera de ploure ja que aquesta quantitat es concentra en una setmana i la resta del mes no ha caigut ni una gota de pluja.

RECONeixEMENT A JOSEP PUIGSERVER

L'artista-pintor Josep Puigserver Janer ha estat nomenat Acadèmic de l'Acadèmia del VERBANO di Lectere, Art i Escienze, entitat que agrupa persones de vàlua reconeguda internacionalment. El nomenament per " una professió dedicada durant anys a l'àmbit artístic " és el d'Acadèmic Associat corresponent a la Secció d'Art.

La nostra enhorabona per aquest reconeixement internacional al bon amic Josep Puigserver.

NOTICIARI DE L'OBRA CULTURAL BALEAR

DE PEL·LÍCULA

A la pel·lícula d'Almodóvar *Mujeres al borde de un ataque de nervios* (o l'hauríem de titular *Xesc Móra a punt de tenir una atacada de nirvis?*), un dels personatges ofereix *gaspacho andaluz* a uns visitants ocasionals. Nosaltres, malgrat ens diguis que som uns *señoritos*¹, encara no el coneixem, i per això et suggerim que organitzis a l'auditori Pere Capellà una conferència amb el títol "Els secrets del *gaspacho*". T'asseguram que els de la capelleta de l'O.C. d'Algaida ens hi apuntarem massivament i, com moltes vegades, t'hauem salvat l'acte.

I xerrant de capelletes, quina som nosaltres? La de Santa Rita, la de la Sagrada Família, la de la *Virgen del Rocío*...? Convé que especifiquis un poc més quan parlis de capelletes, no fos cosa que ens equivocàssim i això seria un error imperdonable per part nostra. Un altre suggeriment, et

recomanam que facis gestions per tornar a implantar el pietós costum de, per torns rigorosos de tres dies, tenir tot el poble la capelleta a casa, i així ens ajudaries a arribar més a la gent.

Déu meu, quin embull! Quina mescladissa d'ous amb caragols! Quin frit i bullit!, tal com si es tractés d'una pel·lícula dels germans Marx. Quin fart de riure!

Si som tan pocs, un grup tan reduït, tan distants, tan tancats, un erm deshabitat, com podem acaparar-ho tot? Si estam en decadència, a punt de morir, deixa'ns tranquils, però deixa'ns morir *Amb les botes posades*².

Morir?, morim? Aniria molt bé al país que molts de pobles de l'illa tenguessin una associació tan morta com la nostra.

La Junta Directiva de l'O.C.A.

ACTIVITATS DEL MES DE DESEMBRE

(Vos hi esperam a tots!)

Dia 13, a les 21.30 h

Al local social, presentació del llibre *Per què has vingut?*, de Rafel Crespi, a càrrec de Pere Mulet.

Dia 24, Nit de Nadal.

Després de Maitines, al nostre local, celebrarem la tradicional xocolatada.

*Vos desig unes Bones Festes
de Nadal i un Venturós
Any 1977*

¹ Ja ens permetràs que et recordem que Algaida no és d'Andalusia. Suposam que t'has fet un embull per això de la majoria absoluta.

² No anomenam les d'Arte y Ensayo perquè volem arribar a tothom.

Diumenge dia 24 de novembre, una quarentena llarga d'algaidins i pineros - atenció, recercadors d'incoherències: en el moment de fer la foto, els més afamegats ja havien partit a dinar

Glosa

Es divendres pes mercat

Jo som s'au de rapinya,
per ses places vaig voltant,
es placers vaig enganant
i així anam passant la vida.

A un li prenc una col,
a s'altre una lletuga,
així menjam sa verdura
sense costar-nos cap sou.
A sa plaça estic arribant,
faig una volta aviat
i si en veig cap de descuidat
tot d'una hi pos sa mà.
Si em duen en es jutjat
res d'això vos negaré
l'endemà me n'aniré
a acabar d'omplir es sac.

Maria Amengual "Merris"

ACLARIMENT DELS COSSIERS

El grup de Cossiers d'Algaida no té cap intenció d'entrar en polèmica, ni contestar els comentaris que darrerament s'han publicat a ES SAIG. Unicament volem manifestar que els Cossiers són del poble d'Algaida i que ballen per a tots els algaidins.

És cert que tothom pot expressar les seves opinions, però trobam que persones o institucions com el Batle, el regidor de cultura i l'Agrupació Socialista d'Algaida, per la representativitat que tenen al poble, abans de fer públiques determinades opinions o comentaris referents als Cossiers, haurien d'haver estat capaços de fer-nos arribar les seves propostes.

Al llarg d'aquests anys quan qualcú ha volgut tractar un assumpte seriosament amb nosaltres sempre ens hem mostrat predisposats.

Pensam que en aquest tema s'ha seguit un procediment incorrecte i poc afavoridor per a l'enteniment entre persones i institucions.

Aprofitam l'ocasió per a desitjar un Bon Nadal a tothom.

NOTICIARI

NOVA OFICINA DE "SA NOSTRA" A ALGAIDA

Dia 28 d'octubre s'inaugurà la nova sucursal de Sa Nostra a Algaida. Apropar els serveis de l'entitat als clients de la localitat, tot posant al seu abast una oficina modèlica i uns empleats amb un alt nivell de preparació, són, entre d'altres, els objectius de l'obertura d'aquesta nova sucursal, que eleva el nombre total d'oficines de Sa Nostra a 180, de les quals 159 són operatives i 21 automàtiques.

Maria Magdalena Genovard, com a delegada, i Margalida Leal seran les encarregades d'estar al capdavant de l'oficina. Ambdues es mostren molt animades amb la nova responsabilitat, i s'han marcat com a primers objectius donar-se a conèixer i adaptar-se immediatament als costums i hàbits dels algaidins. En aquest sentit, les primeres actuacions de la seva gestió aniran orientades al col·lectiu de majors, i després els agradaria programar amb l'Obra Social i Cultural d'altres activitats dirigides al conjunt de la població, atès que Algaida és un poble culturalment inquiet, on s'hi organitzen nombroses exposicions artístiques.

La glosa de Llorenç Móra

Abatiment d'arbres

Tenc pineda agullonada
molta pena i desconhort
perque s'apropa la mort
tan de temps anunciada.
Vull copsar dins sa mirada
es bell verd des teus curulls,
sentir de sa saba es bulls,
olorar sa vostra flaire
abans que es dur llenyataire
faci una font des meus ulls.

L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA informa

OBRES AL CAMÍ DE S'ESTACIÓ

La Conselleria d'Agricultura del Govern Balear ha adjudicat les obres de la primera fase de l'ampliació del camí de s'Estació a l'empresa Riusec S.A. Aquestes obres estan previstes que comencin al mes de gener de 1997.

SA PLAÇA

Han començat les obres a sa Plaça d'Algaida. Us demanam que durant el temps que durin aquestes obres no aparqueu a sa Plaça per evitar problemes de circulació.

REFORMA DE LA CASA DE LA VILA

El Consell Insular de Mallorca ha inclòs la segona fase de la reforma de la Casa de la Vila en el Pla d'Obres i Serveis i assumeix un vuitanta per cent del cost de l'obra.

SUBVENCIONS DEL CIM

La Comissió de Cultura i Patrimoni Historic del Consell Insular de Mallorca ha concedit les següents subvencions:

Publicació del llibre *Història del Futbol a Algaida*, 150.000 pessetes i a les *Plaguetes*

d'Història i Cultura, 30.000 Pessetes

DIVENDRES ALGAIDINS

Continuant amb el cicle de conferències Divendres Algaidins, el proper divendres dia 20 de desembre, a les 21'30 hores, Antoni Garcías Simón parlarà de la Problemàtica actual i futur de l'agricultura a Algaida.

La conferència tindrà lloc, com és habitual, a l'Auditori del Casal Pere Capellà.

CERTAMEN LITERARI DE CASTELLITX

Ja són al carrer les bases del Certamen Literari de Castellitx per a l'any 1997 que convoca el XXI Certamen de Poesia i Narració Curta, el XIX Concurs de Poesia Popular (glosat) i el II Premi d'Investigació Castellitx.

Totes aquelles persones que estiguin interessades en obtenir un exemplar de les bases, el podran obtenir a les Oficines Municipals o a la Biblioteca.

FESTA DELS REIS

Per mor de les obres que s'efectuen a sa Plaça d'Algaida, els actes de la festa dels reis (Recol·lida de cartes dels patges i arribada de Ses Majestats) tendran lloc al Casal Pere Capellà. Als programes de festes que s'editaran podreu consultar els horaris.

ELS LECTORS ESCRIUEN

Tornem-hi: una altra rèplica feta a la rèplica de la contrarèplica. No sé si me n'he deixat cap, però no ve d'aquí. Tot va començar, si no m'equivoc, amb una crítica a la tallada dels pins de les Escoles. No era la primera crítica que rebia l'Ajuntament, però va caure com una bomba i va provocar una resposta per part de l'Agrupació Socialista que, personalment, vaig trobar fora de to. Com diu Joan Fuster en el seu recull d'aforismes "Consells, proverbis i insolències", *"forma part de la bona educació saber en quines ocasions cal ser mal educat"*, i l'Agrupació deu saber per què ho va ser en aquell moment. Potser, com diu també Joan Fuster, perquè *"la violència engendra violència. Però -no ho oblideu- també la tolerància engendra violència, i el desesper engendra violència, i -sobretot-, la veritat engendra violència"*.

Però centrem-nos en el darrer SAIG. S'hi diuen una sèrie de coses que voldria comentar. Per exemple, l'acusació que un grup de persones "acaparàvem" (m'hi consider inclòs) la revista. En tot cas, darrerament n'acaparam una per hom; contau, sinó, el número de pàgines que omplíreu aquell mes. I no ho critic, ho vull deixar ben clar: hi teniu tant de dret com qualsevol altre. El que sí que vull criticar és que, precisament ara que vos heu decidit a participar-hi, després que des de les pàgines de ES SAIG vos ho demanassin gairebé de genolls durant tants anys, ens acuseu d'acaparadors i no ho féssiu abans, quan realment, i perquè no hi havia res més, omplíem des de l'Editorial a la Xerradeta. És curiós, com a mínim.

Un altre qualificatiu es mereix el comentari que emetíeu el mes passat segons el qual alguns dels col·laboradors de ES SAIG n'eren la seva malaltia i que el "deformaven". Recordau que són els col·laboradors qui, des de fa 16 anys, mes rera mes, altruïstament, han ajudat a fer la revista, tasca gens senzilla. Ells l'han "formada", més que deformar-la. Si no vos agrada el resultat, ja és una altra cosa. I l'han formada seguint una ideologia que, a part de basar-se en la creença que el poble d'Algaida havia de tenir una eina cultural i normalitzadora, es basa també en moltes altres coses. Només faltaria! I no sé per què vos ha d'estranyar que això, d'una manera o altra, s'hi reflectís i s'hi continuï reflectint. Voltros bé escriviu segons la vostra.

Més coses. Llavors acusau uns col·laboradors perquè parlen de "la nostra revista", adduint que això vol dir que se'n consideren els amos. No voldria que vos enfadàssiu (*"Si hi penses, comprovaràs que realment no t'empipa que et contradiguin, sinó que et facin veure que et contradix tu mateix"*, torna a dir J. Fuster), però crec que heu tret el possessiu "nostra" de lloc i li heu volgut trobar una significat que no tenia per tal d'aferrar-vos a alguna cosa. Jo tampoc no crec que quan voltros parlau, per exemple, del "nostre poble" vos en cregueu els amos. Encara que en governeu l'Ajuntament. Donem a les paraules el seu valor real, independentment de la boca que les pronunciï.

I tranquils, que ja acab. Permeteu-me un darrer comentari, fet ja amb el temor que això em convertesqui en "acaparador" perquè veig que m'estic allargant (i això que he procurat dir les coses ben directament) i els que haureu arribat fins aquí potser ja començau a estar cansats. Només una petita referència als noms propis, dels quals es parlava en un altre escrit del darrer SAIG. S'hi deia que està bé el nom propi per designar un local (i no dic jo que no), però no per referir-se a les persones que participaren en el Correllengua. Segons l'escrit, això era personalitzar un acte en què el veritable protagonista era el poble. No entraré a discutir això; només recordaré que els representants d'un col·lectiu sempre són esmentats amb els seus noms propis quan són els protagonistes directes d'un fet. Un exemple ben senzill i entenedor: quan una selecció de futbol guanya (o perd) alguna cosa, encara que representin el seu poble, apareixen als noticiaris amb noms i llinatges. S'entén, i ningú no protesta.

I res més. Em despedesc humilment, tot esperant la vostra resposta.

Víctor Mulet

Els lectors escriuen

UNES PREGUNTES EN VEU ALTA I UN POC DE DEMAGÒGIA

- a) Qui és més "capelleta": qui assisteix a la majoria d'actes que organitza el nostre Ajuntament, o qui no assisteix mai als que organitza un altre col·lectiu, malgrat esser-ne soci?
- b) Qui és més distant: qui escomet sempre els seus coneguts, o qui té un sobtat atac de tossina a l'hora de saludar aquell que sap que no és dels seus?
- c) Qui és més "señorito": qui viu més o manco dignament d'un sol sou, o qui xupa tot quan pot de les diverses mamelles que li ofereix la professió política?
- d) Qui és més tolerant: qui fa feina per una revista que s'acosta al número 200, on hi tenen cabuda els atacs més barroers cap als seus col·laboradors habituals, o aquells que feren una revista d'una ideologia molt concreta i partidista (de partit) i que només poden comptar de l'u al cinc?
- e) Qui és més digne: qui estima un partit petit que defensa un país petit, o qui té com a referent el madrileny carrer Ferraz, cau dels corruptes de la

història política més recent (Guerra, Aida Álvarez, Salanueva, Roldán, Urralburu... i escàndols com Filesa, Malesa, Siemens, BOE, CESID, GAL...)?

Tot això és demagògia baratera, direu; ja ho sé. Però és que els escrits del nostre batle n'estan farcits i els altres lectors també tenim dret a dir bajanades en públic. Per exemple, diu covards als qui firmen amb pseudònim. Aquí el podríem remetre a la conferència d'en Biel Janer Manila que va fer l'altre dia al Casal Pere Capellà, conegut pel (covard?) pseudònim de *Mingo Revulgo*. El tema central eren les rondalles d'en *Jordi des Racó*, pseudònim, com sabeu, de Mossèn Alcover. Gràcies Biel per aclarir en públic que els millors escriptors de principis de segle escriuen amb pseudònim a la revista *La Ignorància*.

El que s'ha de reconèixer del nostre batle és que cada dia torna més feiner; ben aviat haurà escrit més pàgines a la revista, amb les polèmiques que organitza, que quan n'era codirector. Repassau l'hemeroteca d'ES SAIG i veureu que no vaig gens desencaminat.

Per sotasignar permeteu-me utilitzar un llarg pseudònim

***Un-que-votà-malament-
l'any-79-però-mai-més.***

escoles afortunades

"Tots els sofriments que ens imposa la Naturalesa, l'atzar o el destí, no són tan dolorosos com aquells que ens causa l'arbitrarietat dels altres"

Schopenhauer

Escoles de Sineu, novembre 1996

Cap geperut
veu
el SEU GEP.

**COMUNICAT DEL P.S.M.-
NACIONALISTES DE MALLORCA**

Nacionalistes de Mallorca

Dins un sistema democràtic, és fonamental respectar la diversitat d'idees polítiques de TOTES les persones que estan dins els col·lectius del Poble, ja que la tasca que fan entre tots fomenten l'enriquiment del conjunt dels seus habitants.

Identificar o etiquetar la pluralitat ideològica dels components d'alguns col·lectius, du a una confusió tendenciosa; i això és molt negatiu, perquè hi ha persones sense càrregues polítiques, mogudes solsament per un voluntarisme altruista sense esperar res a canvi.

Vivint en un país democràtic, les diferents opinions (sense ofendre les persones) motiven les iniciatives dels Governants; per això, el P.S.M. continuarà manifestant les seves

discrepàncies, encara que aquesta postura molesti l'equip del govern municipal d'Algaida.

Volem puntualitzar (en contra del que diu en Xesc Antich) que el P.S.M. mai no ha estat majoritari a l'Ajuntament d'Algaida i, malgrat la seva representació minoritària, en aquestes darreres legislatures sempre ha procurat mantenir una coherència, encertada o no, en la seva línia d'actuació, que per aquest motiu mai no serà anecdòtica.

El P.S.M. d'Algaida, al llarg de la història, mai no ha donat el seu vot a una formació conservadora per motius personals, abans que a una formació de caire progressista.

Per acabar, BON NADAL per a TOT el Poble.

SOLIDARITAT

Fa dies que no parlen, fa temps que ni el nin ni la mare no han menjat res: no hi ha menjar, la mare no té força ni coratge per disputar el que queda. El pas de la mare és cada vegada més lent, més trist, com si fins i tot el fet de caminar hagués perdut el sentit. El petit no es batega, no es mou. La mare no vol quedar enrere, però percep com els altres es van allunyant i estreny més el nin contra el seu cos. El nin ja no sofreix, la mare ho fa per tots dos. S'atura, sense voluntat, sense decidir-ho, i s'asseu a la vorera del camí, sense amollar el nin, sense mirar-lo: no li pot oferir res, ni tan sols un somriure. La nit la venç, la dorm per a sempre. El nin i la mare resten quietes a un indret qualsevol d'un camí que ja mai no podran recórrer.

Amb ells i amb tants com ells, tots perdem un poc d'humanitat, tot perd un poc de sentit. Molts no entenem quines en són les causes, qui en són els culpables, quins són els orígens dels conflictes; si la raó és dels tutsis o dels hutus, si la descolonització de l'Àfrica va ser un caramull de desencerts; si la comunitat internacional hauria de posar en pràctica una política de prevenció i no deixar que es consumassin un desastre rere l'altre; si són necessàries actuacions més profundes i àmplies. Però tots entenem que, davant la mort de tanta gent, no és humà restar amb les mans plegades i perdre el temps en discussions burocràtiques.

Des d'aquestes quatre retxes vull felicitar i encoratjar tots aquells que s'han mogut àgilment per intentar posar remei a la trista situació que ha afectat i afecta tants d'indrets de l'Àfrica com, en aquests moments, el Zaire; felicit especialment el grup Marxa d'Algaida per la iniciativa que ha tingut. Com a veïnat, em pos a la seva disposició per tot el que sigui necessari i, com a representant del poble, ja saben que disposen del suport de l'Ajuntament. Em permet de demanar-vos a tots una participació activa en els actes que s'organitzin entorn d'aquest tema.

Xesc Móra

Solucions als mots encreuats.

Horitzontals: 1. Ribera. Nou. 2. economia. 7. 3. poderós. mi. 4. enema. anal. 5. ragimuf. S. 6. C. oc. smotà. 7. ús. setenes. 8. tos. ro. agà. 9. isobara. ad. 10. ramificarà.

Verticals: 1. repercutir. 2. icona. sosa. 3. Bodegó. som. 4. enemics. Bi. 5. roram. éraf. 6. amo. ustori. 7. isafmè. ac. 8. Na. N. ona. a. 9. U. maste-gar. 10. útil. asada.

SABEU ON ÉS?

El **safareig** és, segons el diccionari, un dipòsit artificial, fet de parets de pedra o ciment, per a contenir l'aigua procedent d'un riu, pou, sèquia, font, etc., destinada a regar els horts i d'altres usos. A Gandesa, als Pallars i al Maestrat també pot esser un dipòsit quadrangular fet de parets d'obra, dins el qual es posava l'aigua de rentar la roba. Al Penedès, un safareig pot esser un conjunt de crits i sorolls desordenats, o sia, un rebombori.

Safareig de llanes: Establiment per a descruar, rentar i blanquejar les llanes.

Safaretger: Home que guarda o administra un safareig públic.

Safaretjada: Conjunt de roba que es renta d'una vegada a un safareig.

Safaretjar: Remoure i remenar d'un costat a un altre una cosa espargint-la o capgirant-la, o també murmurar, parlar malament d'algú.

Topònims: *Safareig d'Albenya*, situat prop del qânat del mateix nom, del qual s'alimenta. Té fama de ser el més gran del nostre terme. *Safareig de Son Reus*, situat dins terres de la possessió homònima i vora la font que l'omple. En temps primer aquesta font abastia d'aigua el poble de Lluçmajor. Fa uns anys, dins ambdós

safareigs, s'hi rentaven els al·lots algaidins que durant l'estiu anaven a jornal a les respectives possessions.

Cançó:

Aquest beneit d'hortolà
a dins una col va néixer
i sa col se va acopar
i ell no va poder créixer.

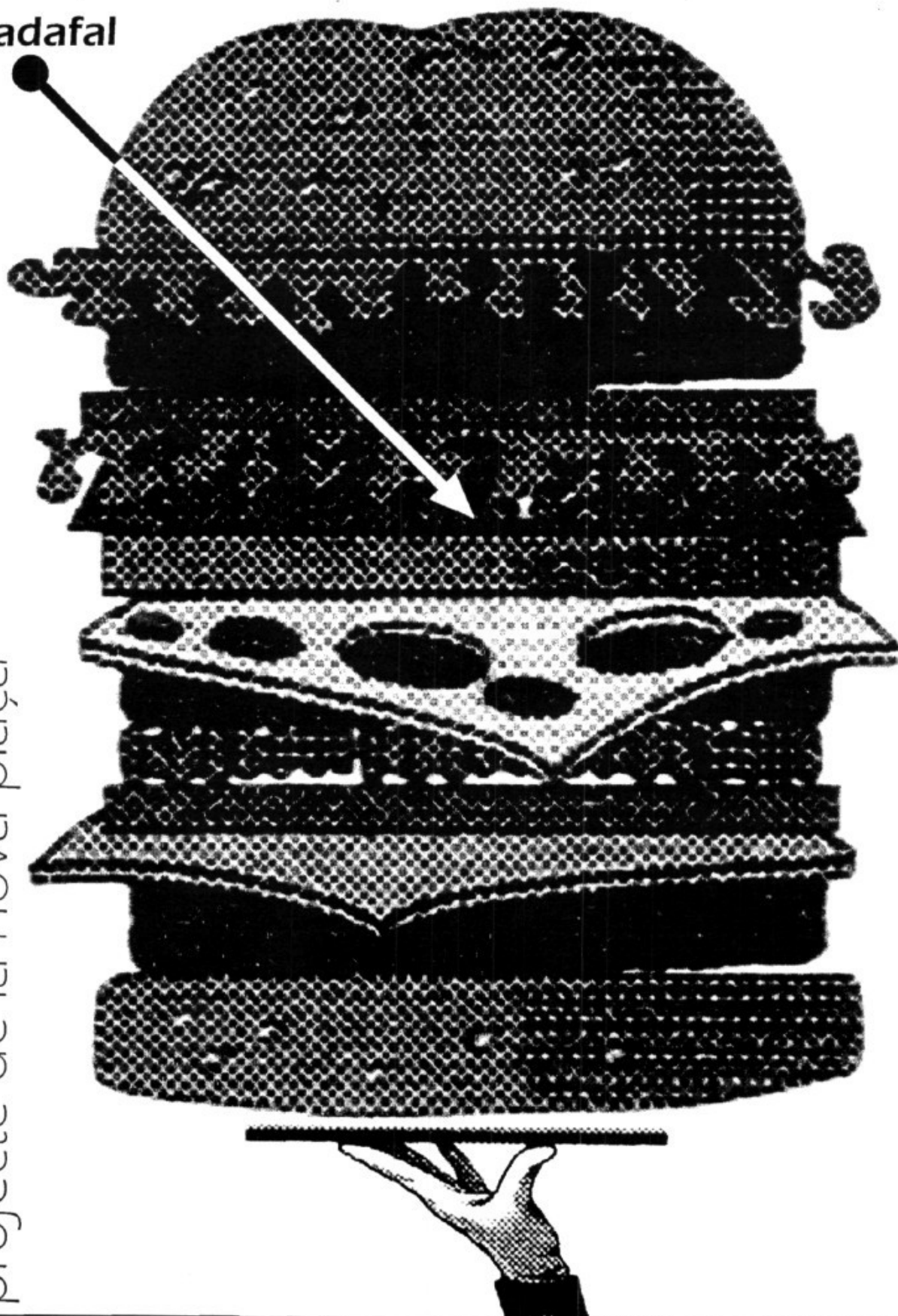
Pista: Des d'aquest safareig es pot veure en la llunyania el puig de Son Roig, des d'un angle poc conegut; aquesta pot esser la millor pista visual. Les pistes descrites, potser no vos descobreixin gran cosa si deim que està situat, aquest safareig, vora les cases d'una possessió semiurbana, que s'omple d'una font particular, que vora el portell de les cases hi havia Sa Bassa d'es Canyar, avui desapareguda, i que les aigües aquí emmagatzamades servien per moure un molí d'aigua, avui ruïnos, i per a regar l'hort de la possessió.

Solució del mes passat: La corriola que vos mostràvem està enlairada dins la capelleta del pou del molí d'En Boi del carrer Nou.

M.F.

cadafal

projecte de la nova plaça

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA D'ALGAIDA

Fotografia de Jaume Vanrell (Festival de Cura)

Les nostres plantes

L'aritja

De les primeres coses que apren un excursionista sobre botànica és conèixer dues plantes l'argelaga i la planta d'aquest mes, l'aritja. Ambdues per les seves espines, si bé la segona les té corbades cap enrere que s'enganxen a la roba i fa que passa per enmig d'aquestes plantes sigui una mena de suplici.

L'aritja, al Principat, arítjol i a Eivissa, arínjol, és una liana espinosa molt característica dels alzinars, les màquies, les garrigues i les bardisses de terra baixa. A les Balears la trobam, a més d'aquests hàbitats, entremig de les pedres, a les zones d'alta muntanya sobretot a llocs molt ventejats.

De la família de les esmilacàcies, l'aritja (*Smilax aspera* L.), aquesta monocotiledònia, antigament era inclosa a la família de les liliàcies (espareguera, cirerer de Betlem), però actualment hom separa les esmilacàcies de les liliàcies per alguns caràcters foliars i, sobretot pel fet que els seus representats són plantes dioiques, plantes que tenen les flors masculines i les femenines

en individus distints.

Com s'ha apuntat abans, l'aritja és una liana espinosa amb circells ben desenvolupats, de fulles coriàcies cordiformes, triangulars i amb el marge espinós. A Mallorca hi trobam dos tipus d'aritja que es diferencien sobretot per les fulles. La primera de fulles grosses que es troba en llocs frescs, ombrívols o a terres riques; la segona, de fulles estretes i petites, que pren l'aspecte d'un embolic de tiges. Aquesta darrera és la varietat *balearica*, endèmica, que a l'alta muntanya (i a Cap Blanc) pot arribar a adoptar forma de coixinet sense cap fulla ni una.

Smilax aspera varietat *balearica*
Smilax aspera
 (A. Bonner. Plantes de les Balears)

L'arítja floreix al final de l'estiu amb unes flors groguenques que, a la tardor, es transformen en uns petits fruits rodons i vermells. És una planta rizomatosa, té les tijes subterrànies, igual que l'asparguera.

D'algunes de les espècies del gènere *Smilax* se'n treu la sarsaparrella, un beuratge que va estar molt de moda, sobretot, al continent americà i, també, a Europa. No s'ha de confondre aquesta sarsaparrella amb la beguda no alcohòlica del mateix nom que es prepara amb olis de safrà i d'un bedoll, el *Betula lenta*.

La sarsaparrella era un remei per curar la sífilis o al menys per purificar la sang. De curar la sífilis res de res, per això diuen que el julivert, però la creença de purificar la sang encara perdura. **Joan Amades**, al seu *Folklore de Catalunya*, diu que per rebaixar i netejar les sangs, entre altres, cal beure aigua d'arrel de canya i d'arítjol.

El seu rizoma s'empra com a sudorífic i diürètic. **Pere C. Palau i Ferrer** a *Les plantes medicinals baleàriques* diu "l'arrel d'aquesta planta té propietats diürètiques, i encara més depuratives. Cal usar-la en infús al 2 o 3% però mai en decuit; es pren a tassetes, matí vespre. Ordinàriament és associada amb altres depuratiu, com fulles de noguer i troncs de dolçamara".

Des de l'antiguitat, l'arítja s'ha

Aritja amb fruits (Font i Quer. Plantas medicinales)

emprat com a afrodisíac masculí. I la veritat sigui dita, no anaven errats. L'any 1939 es va descobrir que la testosterona, hormona sexual masculina, estava present a les arrels de moltes espècies del gènere *Smilax*.

Les tijes tendres són comestibles com a substituents dels aspàrecs i, també, en cosmètica s'utilitza per tractar l'acne.

A la Grècia clàssica, aquesta planta, era considerada un poderós antídote contra emmetzinaments. Els grecs creien que aquesta planta havia sorgit de la metamorfosis de la ninfa Smilax, enamorada del mortal Krokos. El nom científic ve del grec *smile* que vol dir rascar.

A Mallorca, l'arítja s'emprat per posar al fons dels carros, a manera de coixí, si bé sempre cobert per roba, i també com a filtre del cup per separar el vi de la rapa.

Jaume Jaume i Oliver

Pàgina de l'Església

PARRÒQUIA SOLIDÀRIA D'ALGAIDA

"Passen els segles i el Nadal cristià perdura fresc i fragant, com una flor dins sa pròpia rosada. Persevera eternament el misteri fràgil d'una Mare Verge i d'un Déu Infant, el plor del qual anuncia al món un goig molt gran i evangelisa la pau als homes de bona voluntat, dins les ombres sagrades d'una nit en què els Angels sardanegen amb els pastors, i la Justícia dona una besada a la Pau, i el cel es confon amb la terra."

La minyonia d'un infant orat • LLORENÇ RIBER

TRIBUNA

Viure Nadal

PERE-JOAN LLABRÉS I MARTORELL

L'Evangeli de Nadal, la celebració del misteri del naixement de Crist són dons de Déu a l'Església perquè tot cristià visqui Nadal. Evangelització i sagraments s'ordenen a fer que l'home sigui una nova criatura en el Fill que ha nascut per renovar el món. Que el món renovat pel Naixement de Crist, vagi essent una realitat a partir del cor i de l'aportació operativa dels creients, és l'objectiu de la festa cristiana de Nadal. Vull dir que Nadal té un missatge de conversió que ha de trobar eco en el cor i la vida del creient.

A Mallorca ¿a què ens convida a convertir-nos el misteri de Nadal?

• *A fer una Mallorca més solidària*, menys agressiva i enfrontada en la competitivitat, més fraterna, més humana per tal com Déu s'ha "humanitzat" per Nadal, s'ha fet solidari del destí de l'home.

No podem quedar satisfets just d'aportar uns doblers a la campanya de Càritas per Nadal: hem de passar a construir un país on reconeguem l'altre, tots els altres, com a germans, proïsmes, perquè ells són pròxims, ben acostats, al Fill de Déu, germà nostre.

• *A vèncer l'esperit consumista*, hedonista, que d'una forma tan aberrant espoltra les festes de Nadal en el carrer, a la televisió, als comerços. El cristià no es pot deixar empresonar per aquesta espiral forassenyada. La pobresa, la senzillesa, la dignitat dels fills de Déu que proclama Nadal no s'avenen amb l'ostentació, l'afany de béns i plaers fugissers que degraden sovint l'home particip de la naturalesa divina pel naixement de Crist, qui "essent ric es va fer pobre per enriquir-nos amb la seva pobresa" (2 Cor 8, 9).

• *A sentir-nos més poble de Mallorca*. El missatge de l'encarnació i de Nadal és el Fill de Déu fet home a un

indret concret, a Betlem, nascut fill d'un poble, el poble de la Llei antiga (Cfr. Ga 4, 4-5; Lc 2, 23). A partir de la seva encarnació a Israel, Jesús es va obrir a tots els pobles per esser "llum de les nacions", sense deixar de ser "glòria d'Israel" (Lc 2, 32). L'encarnació de Jesús és principi de l'Església que a cada poble s'ha d'encarnar per esser-hi llum i sal i llevat. L'Església nostra és l'Església que pelegrina a Mallorca en comunió viva de fe i amor amb totes les Esglésies de Crist. El misteri de l'església una, Esposa de Crist, és viu i operant en cadascuna de les Esglésies particulars.

ACTIVITATS

• *Campanya de solidaritat a Algaida.*

Per recollir ajuda humanitària per a la regió dels Grans Llacs Africans. Durant el mes de desembre s'anunciarà oportunament.

• *Formació cristiana per tots.*

Dimecres, 18 de desembre a les 21 hores a la residència de Porreres. Dins el cicle "Celebrar la fe, sagraments, signes de vida cristiana" Sebastià Salom parlarà del baptisme.

• *Catequesi d'adults oberta a tothom.*

Cada dilluns d'Advent, a partir del 2 de desembre, a les 21 hores a la rectoria d'Algaida.

• *Celebració de la penitència.*

Divendres, 20 de desembre, a les 20 hores a l'església parroquial d'Algaida.

• *Celebració de la nit de Nadal.*

Dimarts, 24 de desembre a les 23 hores, a l'església d'Algaida. Títoia Ràdio, 108.0 FM, retransmetrà en directe les Matines.

MANIFEST DEL GRUP MARXA, DE LA PARRÒQUIA D'ALGAIDA, EN MOTIU DE LA CAMPANYA DE NADAL PER LA ZONA DELS GRANS LLACS DE L'ÀFRICA CENTRAL.

Copsats per les noves esgarrifoses, per una part tant mediatitzades pels mitjans de comunicació social, TV, Diaris, etc..., i per altra tan crues, que els darrers mesos s'han agreujat a la Regió de l'Àfrica anomenada del Grans Llacs. Al grup ens hem qüestionat si dedicar la campanya de Nadal que cada any duim a terme en favor dels més febles, i unànimement hem decidit que val la pena fer-la per aquestes persones encara que distants, menys afavorides.

Com a primera passa ens hem informat adequadament gràcies a la desinteressada col·laboració de la gent del Fons de Cooperació i Solidaritat, que integra diverses associacions de caràcter no governamental, ajuntaments, UIB, Justícia i Pau, antiga Taula per Rwanda ... que ens han assegurat que les accions principals són:

a) Recaptar doblés per facilitar als seus contactes d'allí el suport econòmic per adquirir els elements bàsics i imprescindibles evitant els costs de transport i,

b) Medecines.

Per això per la Campanya de Nadal vos proposam que participeu als actes i activitats que vos anunciarem oportunament amb cartells de les que vos podem avançar, si no hi ha canvis:

Dia 6 de Desembre: Partit de Futbol.

Dia 15 de Desembre: Festa Infantil.

Dia 20 de Desembre: Vetllada Musical.

Dia 29 de Desembre: Concerts.

La participació pot ésser amb la vostra col·laboració que vos sol·licitarem oportunament o amb la vostra presència als actes.

De fet sabem que lo poc que a títol personal podem aportar és molt davant el no res de la gent refugiada. Que la vostra aportació ha d'assegurar-se que arribarà i d'això ens han donat les proves escaients, com de la possibilitat de accedir a tota la informació pertinent.

No podem jugar amb la fam o necessitat extrema de la gent més pobre. Per això la CRIDA és: Que cada ú doni, no només el que li sobre, sinó qualche petita cosa del més preuat: Temps, Col·laboració, Doblés, Medecines.

Hem establert que els Donatius que volgheu fer directament ho pogueu dur a terme al N° de compte que figura als Cartells anunciadors de la Campanya. Les Medecines les podeu entregar o adquirir a la pròpia farmàcia d'Algaida.

Es just que ens i vos demanem la màxima col·laboració com al mateix temps agrair-la vos, no en nom propi, si no en boca dels afamegats i refugiats de la REGIÓ DELS GRANS LLACS DE L'ÀFRICA CENTRAL.

Gràcies.

Recicla!

Tots en traurem profit

AJUNTAMENT
D'ALGAIDA

3 PILES

Les piles produeixen electricitat mitjançant una secció química entre els distints metalls que la constitueixen; i aquesta energia serveix per al funcionament de multitud d'objectes dels més diversos usos: joguines, llanternes, ràdios, calculadores, rellotges, etc.

Una gran majoria de piles són d'un sol ús, o sigui no recarregables i, per tant, tenen una durada limitada. Aquest fet ocasiona que se n'utilitzin gran quantitat.

En el mercat existeixen una gran varietat de piles, que es poden classificar en tres grups:

Piles salines (carbó-zinc), que són les que tenen menys elements contaminants i es poden substituir per les anomenades *piles ecològiques*.

Piles alcalines (diòxid de manganès). Tene un contingut més alt d'elements contaminants malgrat que, a poc a poc, es van reduint seguint la Directiva del Consell de les comunitats Europees de 18 de març de 1991.

Piles de botó. Són les vertaderament perilloses, especialment les d'òxid de mercuri.

Així, en menor o major grau, totes les piles poden esser perilloses si s'abandonen o es veriteixen de manera incontrolada o si es mesclen amb fems normals. La potencial perillositat de les piles sobre el medi ambient i la salut pública es deriva dels petalls pesants que contenen, com el cadmi, zinc i, especialment, el mercuri, que és una substància persistent i nociva.

Les piles de botó, que són aquelles petites piles planes que solen abastir rellotges, calculadores, màquines de fotografar, joguines electròniques, etc, són les més perilloses, precisament pels seus alts continguts de mercuri.

La perillositat del mercuri sobre el medi i la salut de la població és tan grossa que una sola pila de botó d'òxid de mercuri abandonada, amb un pes d'entre 2 i 3 grams, pot contaminar un milió de litres d'aigua potable. El mercuri en contacte amb l'aigua es converteix en metilmercuri que té

caràcter tòxic, i que necessita, més o menys, mig segle per degradar-se. El mercuri a través de l'aigua (mar i aquífers) pot afectar les plantes, els animals i els homes.

Atesa la potencial perillositat de les piles, unes més que les altres, les Directives de la Comunitat Econòmica Europea, així com les legislacions dels seus països membres cerquen: reduir la toxicitat d'aquests productes; obligar a que cada un d'ells indiqui clarament el seu contingut en metalls pesants; retirar del mercat els aparells que no permeten extreure'ls les piles; etc, i, sobretot, regular de cada vegada més la seva eliminació, afavorint el reciclatge, que permet aprofitar els metalls pesants que contenen.

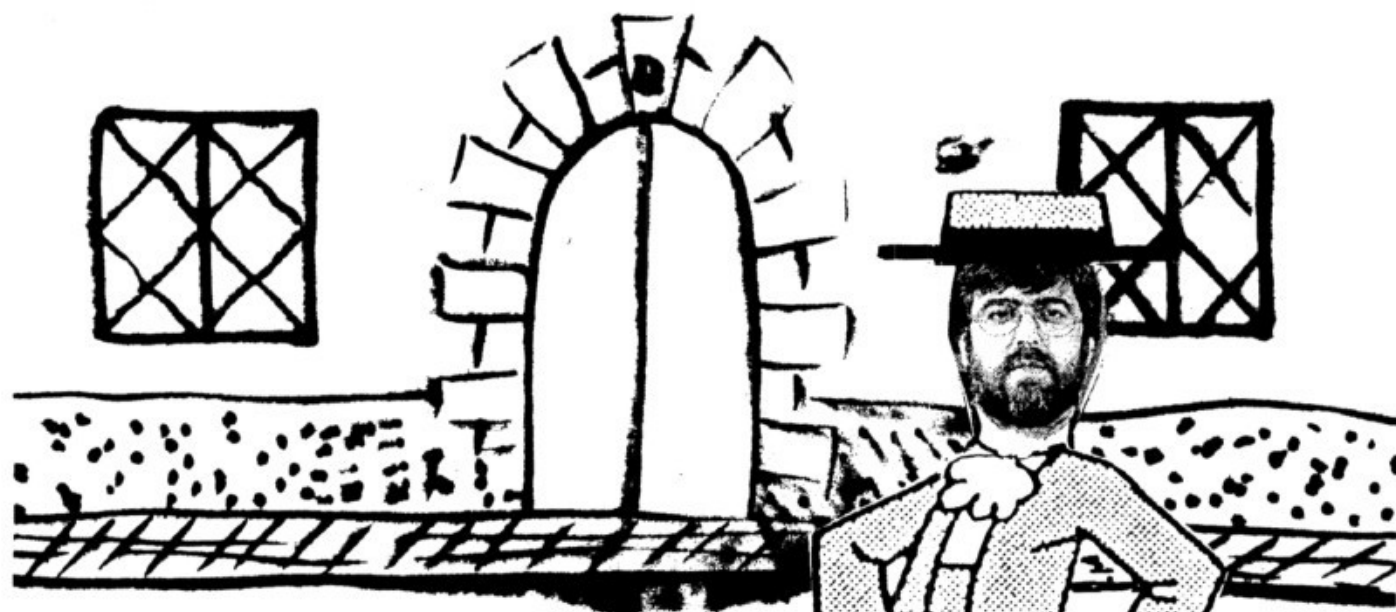
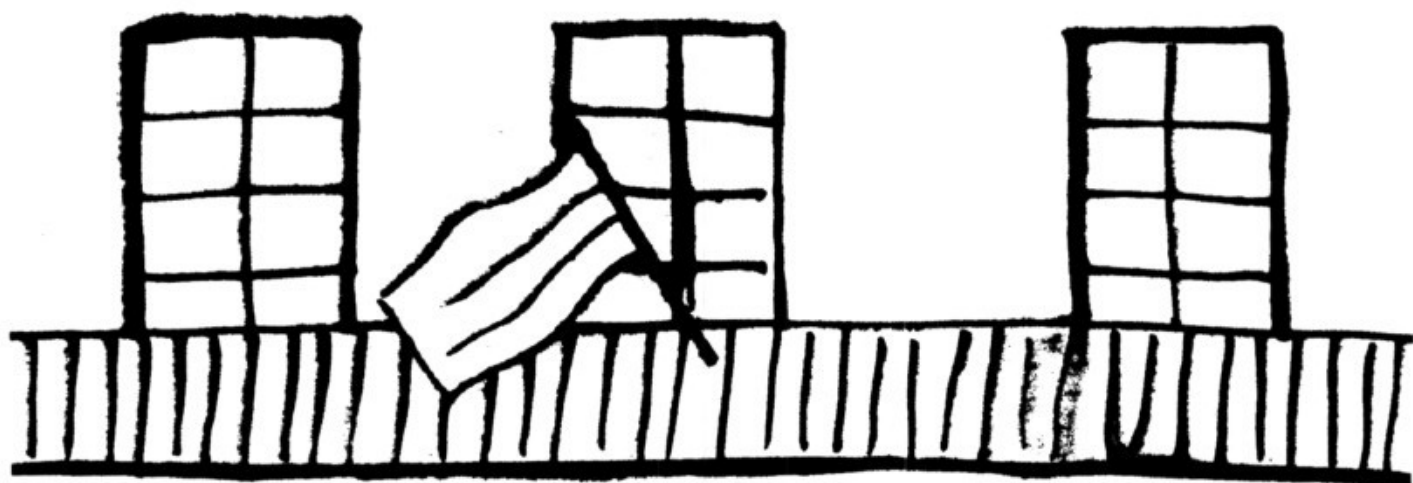
Malgrat els esforços legislatius, encara tenim moltes piles en el mercat amb alts continguts tòxics, i és per això que ens hem d'anar molt alerta perquè aquestes no s'abandonin de qualsevol manera ni vagin a la bossa normal de fems.

El Consell Insular de Mallorca, amb coordinador amb els Ajuntaments, des de fa algun temps, duu a terme la campanya de recollida de piles. Amb motiu d'aquesta campanya es dotaren els pobles i establiments comercials de contenidors de recollida selectiva de piles. Pròximament, es dotarà una altra vegada els establiments comercials de contenidors de piles de botó. A Algaida trobareu contenidors per piles de botó al Parc Verd (ubicat a l'edifici de s'Escorxador) i a la Casa de la Vila.

Alguns consells en relació a les piles:

1. Encara que les altres, en més o menys grau també ho son, les de botó són les més perilloses.
2. No deixeu que els nins manipulin les piles de les seves joguines o d'altres objectes.
3. Conectau els aparells a la xarxa elèctrica sempre que sigui possible, o bé utilitzau aparells que funcionin amb altres classes d'energia.
4. Utilitzau les piles només quan sigui necessari, i sempre que pogueu, millor que siguin piles ecològiques, amb poc contingut de metalls perillosos.
5. No tireu les piles de qualsevol manera ni a la bossa de fems normal, ja que la seva toxicitat pot fer malbé el medi i la salut pública. EMPRAU ELS CONTENIDORS DE RECOLLIDA SELECTIVA DE PILES, NOMÉS AIXÍ ASSEGURAM UNA ELIMINACIÓ CONTROLADA D'AQUESTS MATERIALS I L'APROFITAMENT DELS METALLS PESANTS QUE CONTENEN.

COLABORAU TAMBÉ AMB LES PILES
AMB UN PETIT ESFORÇ DE CADA UN, ENS AJUDAM TOTS.

ETE É
MI CORTIJO!

PINA

EXCURSIÓ. El passat diumenge 24 de novembre un grup d'algaidins i pineros, 46 per esser més exactes, anàrem a fer un recorregut per ses costes que envolten els Baixos de Pina. Partirem del camp de futbol Es Figueral cap al talaiot de Sa Tanca de ses oliveres, Sa Casa Nova amb les restes del poblat talaiòtic i sa pedrera; continuàrem cap al molí de Son Barrera, per l'antic camí de muntanya que anava a la Pau; passàrem per Rafal i el seu molí cap al pi gros de Son Perot (per cert, damunt el portal de les cases de Son Perot hi ha l'escut de la Inquisició) i berenàrem devora la Mare de Déu de Lourdes. Recuperades forces, continuàrem cap a Son Miquelet, alzinar de Can Xereno, rota Rodona, talaiot i cova; seguirem per la Riba, costera de Son Perot, Ses Costes, pou Celat, antigues basses i es pou de sa fonteta de Son Barrera, sa fonteta de Sa Casa Nova, portell des Ramell, antic camí de Manresa (de Llorito), es Pouet, hort de Son Ribes, sínia i molí d'aigua de sa font, sa Font, sa Bolal, per acabar a l'aljub, devers les dues i despés de més de quatre hores de caminar.

Fou una excursioneta molt interessant, tant pels qui ja coneixien els paratges i que feia bastants d'anys que no hi havien tornat, com pels d'Algaida que no els coneixien i pels més joves de Pina perquè, com digué qualcú, havien hagut de passar 25 anys per descobrir-los. Mirau que tenir aquesta nastura tan aprop, tan a l'abast i no conèixer-la! Aquests joves i al.lotes ens digueren que trobaven a faltar que no féssim més excursions pels voltants de Pina, ja que no coneixen la majoria dels nostres camps, pinars, alzinars, camins, passatges, síquies, torrent, albellons, pous, casetes, talaiots, turons i comellars, costers i planes, coves, que els seus pares i padrins tant trepitjaren, conraren i treballaren de sol a sol, fent-los produir amb la seva suor. Esperem que no sigui la darrera sortida i que ens servesqui per conèixer i estimar un poc més lo nostro. (Vegeu al Noticiari de l'Obra una foto dels excursionistes vora sa fonteta de Sa Casa Nova).

PI: S'ha sembrat un pi a sa Plaça en el lloc del que s'havia mort; és un poc tort, emperò digueren que el batle de Pina havia dit que així, si era un poc tort, no faria tanta peresa haver-lo d'arrabassar si d'aquí a 40 o 50 anys l'havien de llevar.

TORRENT: Raja a les totes, du un bon cabdal i es poden veure parelles de gallinetes d'aigua i ànnereswe; esperem que seguesqui plovent; com recorden els més vells, per Pasqua hi anaven a caçar anguiles a Es Puig Moltó i també ens diuen que, almanco dos anys, els molins de Son Campà i es molí d'aigua feren farina els 365 dies de l'any.

BUNYOLADA: Els de la tercera edat aquest mes han fet dues banyolades: una el dia 3 quan dos grups de quatre dones feren bunyols a Can Sastre per uns 70 amb la col.laboració de la Banca March; i un altre dia els de la tercera edat d'Algaida dugueren bunyols a Pina.

TRUC: S'està fent el tercer campionat de truc a Can Sastre; hi participen un total de 14 parelles i un suplent pel cas que qualche dia falli un component de les parelles. Ja vos informarem dels resultats i del sopar.

QUINTOS: Es va celebrar un sopar de quintos nascuts el 51; eren tertze i anaren a sopar de peix a Ses Salines de Can Barahona; segons ens digueren, estaven cansats de menjar porcella i xot per devers Algaida i per això mpegaren a vorera de mar i quedaren contents, panxa plena i amb un any més.

CAÇA: Els caçadors enguany passen poc gust: hi ha molts pocs tords i així és que el que molts fan els diumenges és passejar-se amb l'escopeta i tornar amb la taleca buida; d'això se'n diu dur un frare.

DEFUNCIONS: Dia 11 d'octubre va morir na Margalida Fontirroig Mut als 49 anys.

Dia 22 de novembre va morir en Miquel Oliver Salom als 71 anys.

En pau descansin.

XESC OLIVER

ESPORTS

FUTBOL

Resultats del mes de novembre a primera regional:

Peguera-Algaida: 0-1

Algaida-A. Balears: 4-1

Platges Calvià-Algaida: 0-2

La impressió que feia l'equip de primera regional als primers partits era magre, però els resultats i la feina duta a terme ens fan rectificar els primers pensaments ja que mica a mica s'ha col·locat als primers llocs de la taula classificatòria i l'eufòria comença a prendre cos dins la família futbolera.

Esperam que la ratxa continuï.

JUVENILS

Algaida-Esporles: 2-2

Campanet-Algaida: 5-2

L'equip dels juvenils continua la competició de tercera regional amb regularitat. Volem destacar l'assistència als entrenaments i als partits en aquesta edat en que mantenir la disciplina sol ésser difícil. L'equip va bé i esperam que millori.

CADETS:

Vilafranca-Algaida: 2-2

Algaida-Espanya: 2-5

Algaida-Margalidà: 1-3

L'equip de'n Llorenç Sastre no ha tengut massa bon començament de temporada ja que tan sols ha aconseguit

Equip Cadets de la temporada 96-97:

Xame, Felip, Llorenç Sastre (mister), Oliver, Isaac, Munar, Muro, Sitjar, Sánchez, Juan, Rafael, Amengual, Sijar (delegat).

Tobar, Pizà, Llompart, Teo, Trobat, Matias, Rubén. (FOTO BALAGUER)

1 punt en tots els partits disputats. Però té un equip competitiu i de segur que aniran a més.

INFANTILS:

Son Servera -Algaida: 1-0

Algaida-S'Horta: 3-0

Montuïri-Algaida: 5-0

L'equip de'n Mateu Capellà i en Toni Amengual intenta fer futbol i això és bó; els resultats vendran més prest o més tard.

FUTBOL 7

Vilafranca-Algaida: 1-2

Algaida-Montuïri: 15-1

Sineu-Algaida: 3-5

Algaida-Murer: 0-5

Algaida At.-Murer: 9-0

S.Salvador-Algaida At.: 1-6

Algaida At.-Son Servera: 2-3

Escolar-Algaida At.: 6-1

Els equips de futbol 7 tenen tot un futur per endavant i el que es d'esperar és la continuïtat de tots els integrants dels dos equips.

VETERANS

Els que no van tan bé són els de l'equip de Veterans d'Algaida ja que varen tenir un començament a prova de bomba però s'han desinflat i han perdut bastants de punts els darrers partits.

Esperam que la cosa

s'arregli i es comencin a remuntar posicions.

V. Algaida-Ferr. Bauçà: 2-0

V. Sta Ponça-V. Algaida: 1-1

V. Algaida- Can Barato: 0-1

Rnt. Clik- V. Algaida: 1-1

Afic. Consell-V. Algaida: 2-1

ESCACS

Els jugadors del Club d'Escacs d'Algaida participen a un torneig local de cara a les properes festes de Sant Honorat ja que la lliga de tercera categoria no comença fins a finals de gener del 97.

També per les festes del patró s'organitzarà el torneig per a categoria infantil; així que tots els interessats es poden apuntar als componets de l'equip d'escacs.

Les partides es jugen el diumenges horabaixa al local Pere Capellà. Tots els aficionats al tauler poden passar una bona estona practicant aquest joc.

VOLEIBOL

INFANTIL:

La categoria infantil femenina va començar el mes de novembre passat. L'equip algaidí està toament renovat i les jugadores són molt joves i amb poca experiència, però no els falta ni il.lusió ni ganes de jugar. Sant Gaietà- C.P.P.Pou: 0-3
C.P.P.Pou- C.J. Petra: 2-3

CADET

Ès en teoria l'equip més fort del grup per la seva

Vos oferim diferents moments de l'assemblea de C.V. Algaida

trajectòria de la darrera lliga, encara que hi ha altres equips amb un gran potencial. De moment les jugadores no defrauden l'afició que ve als partits en bon nombre d'espectadors aguantant vent i fred per estar amb les seves jugadores.

C.V. Pòrtol-C.V. Algaida: 0-3

Algaida-Mediterraneo: 3-0

C.V. Algaida- Sa Pobla: 3-1

Fins ara tots els partits s'han superat amb excel.lent.

JUVENIL:

Acabada la primera volta de la primera fase regular de la lliga autonòmica l'Algaida juvenil ocupa el segon lloc i està donant sorpreses ja que és el primer any que el C.V. algaida participa en aquesta categoria.

C.Manacor-C. Algaida: 3- 1

C.Algaida-C.Bunyola: 3-0

PENYES:

L'equip de penyes aquest s'ho agafa amb moltes de ganes. No es conforma, com l'any passat, a jugar sino que ara aspira a demostrar que sap donar espectacle i així ho demostra el contundent 0-3 que va enroscar al C.V. Manacor al darrer partit disputat.

Actualment s'entrenen per millorar una sèrie de detalls a nivell tàctic. El seu mester Miquel Artigues acompanyat de'n Pere Jaume fan una bona feina.

ASSEMBLEA GENERAL:

El passat dimecres dia 20 de novembre es va celebrar al bar Xaloc l'assemblea general anual del club, amb un bon sopar on es varen comentar com a punts més importants:

- La memòria de la temporada 95-96
- L'informe de la tresoreria
- La presentació dels equips 96-97.

Va ésser un èxit de participació i d'organització.

Desde aquí volem donar les gràcies a tots els qui han col.laborat: Forn des Colomer, Bar Xaloc,

Cárnicas Pocoví, Ajuntament, cuineres i tots els assistents en general.

Malgrat sembli que tot va bé, es pateix un malestar general especialment per la demora en la construcció del pavelló cobert que segons ens han informat no es farà ni el 96 ni el 97; és a dir, a patir fred i vent.

JOAN TROBAT

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Margalida Fontiroyig Mut. Va morir a Pina dia 11 d'octubre als 49 anys

Miquel Oliver Salom. Morí a Pina dia 22 de novembre. Tenia 71 anys

NAIXEMENT

Miquel Cano Perelló, fill de Miquel i Isabel. Va néixer dia 3 de novembre.

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

- Centre Coordinador -

Biblioteca Municipal d'Algaida

LLISTAT DE NOVETATS REBUDES

Un dels serveis que ofereix la Biblioteca als usuaris és el de la consulta dins la sala. Aquest servei és obert a tothom, i no importa esser Soci Lector per a fer-lo servir. El passat mes de novembre hem incrementat l'oferta amb l'adquisició de la *Gran Enciclopedia Larousse* que completa, gairebé, el fons bibliogràfic que teniem previst pel que fa a obres de consulta generals. Així el fons d'obres generals de consulta és el següent:

Anuari de Difusora Internacional. De l'any 1980 a 1992.
Anuari de l'Editorial Tibidabo. Any 1993-1994.
Anuari de l'Enciclopèdia Catalana. Anys 1995.
Áreas. Consultor Didáctico. Nauta.
Enciclopedia de los Conocimientos. Océano.
Enciclopedia Universal Ilustrada. Espasa.
Gran Diccionario Enciclopédico Ilustrado.
Gran Enciclopèdia Catalana.
Gran Enciclopedia Larousse. Larousse.
Gran Enciclopèdia de Mallorca. Promomallorca.

DONACIONS A LA BIBLIOTECA MUNICIPAL

El passat divendres dia 15 de novembre, dins el cicle de conferències *Divendres Algaidins* que organitza l'Ajuntament d'Algaida, Gabriel Janer Manila va parlar de *Les Rondalles Mallorquines den Jordi des Racó i els paisatges d'Algaida*. Aprofitant la seva visita, Gabriel Janer va fer donació a la Biblioteca Municipal d'una sèrie dels seus llibres que detallam a continuació:

Diu que d'era un rei...

Recorda't dels dinosaures, Anna-Maria.

La Dama de les Boires.

Literatura infantil i experiència cognitiva.

Com una rondalla. Els treballs i la vida de mossèn Alcover.

Així mateix, va donar un full original de Rafel Oliver, es Capellà Màquina, titulat *Ensay des primer capitol de sa òbra anunciada en es proleg que acompanya* que passarà a formar part de la Col·lecció Local que confecciona la Biblioteca.

Des d'aquí li donam les gràcies per la seva aportació i convidam els lectors a llegir aquests llibres; sobretot *Com una rondalla*, el llibre que parla de la vida i l'obra de mossèn Antoni Maria Alcover, editat recentment.

LLISTAT DE NOVETATS MES DE NOVEMBRE

BASSA, R. Serra Mamerra.
 CRESPI, R. Perquè has vingut?
 DD.AA. Pequeña enciclopedia de la fotografía.
 DD.AA. Història Natural dels Països Catalans.
 ESTÉBANEZ, D. Diccionario de términos literarios.
 ESTELRICH, J. Visita pastoral a les parròquies del a Part Forana de Mallorca l'any 1641.
 HUGUET, D. Les flors de la claror.
 LEWIS, R. Curso rápido de vídeo.
 MICHELS, U. Atlas de música II.
 RITA, J./CARULLA, J. Arbres i arbusts de Balears.
 SALVÀ, P. Atles de les Illes Balears.
 SOUGEZ, M.L. Historia de la fotografía.
 TAMAMES, R. Diccionario de economía y finanzas.
 VALENTÍ I FIOL, E. Gramàtica Llatina.

**Consell Insular
de Mallorca**

INFORMÀTICA I TECNOLOGIA

Efecte 2000

La imperfecció dels ordinadors

El canvi de segle, i en especial els canvis de mileni, fan apareixer tot tipus de supersticions, declaracions de desgràcies i fins i tots sempre hi ha algú que pronostica la fi del món.

Al món de la informàtica aquest canvi de mileni o de segle, ja que és el primer que viu aquesta tecnologia, pot dur molts d'inconvenients i un relatiu caos dins tots els àmbits que utilitzen els computadors per la seva feina.

Pels que encara no han sentit parlar de l'efecte 2000, es pot dir que tot va començar ja fa molts d'anys, quan amb els primers computadors que actuaven de servidors (o ordinadors centrals, els *mainframes*) els programaven amb llenguatges *Cobol* o *RPG*, i per estalviar memòria es va agafar com a conveni, utilitzar només dues xifres per

identificar l'any, o sigui, que per aquests ordinadors que no han actualitzat els seus sistemes (que són la majoria), confondran l'any 2000 (00) pel 1900 (00), pel que la confusió que pot crear serà monumental. Un altre problema és que la majoria de sistemes no sap, o no té molt clar si el 2000 serà o no bixest, ja que aquests són els divisibles per 4. En el cas dels acabats en 00, o les centúries resulta que no són bixestos menys els divisibles per 400.

Amb això de no sebre si es troba a l'any 2000 o al 1900, i no sebre si el Febrer té 28 o 29 dies, pot complicar molt la tasca de les empreses que funcionen basats amb els ordinadors.

Que podria passar...

☛ Que les targetes de crèdit que caduquin després del 1 de Gener del 2000 no tinguin validesa, ja que es consideraran caducades a l'any 1900.

☛ Que una cridada de telèfon que comenci a les 23.55h. del dia 31 de Desembre de 1999, i tenguí una durada de 10 minuts, ens pugui valer una barbaritat, ja que la companyia telefònica ens podria cobrar una cridada de 99 anys de durada.

☛ Que els ordinadors domòtics (que governen el funcionament dels edificis intel·ligents), es trobin en que dia 1 de Gener de 1900 era dilluns i dia 1 de Gener del 2000, serà dissabte. Això pot provocar que els ordinadors creguent que és dilluns, obrin les portes dels edificis, de caixes fortes, desactivin els sistemes de seguretat, etc.

Previsions...

☛ Que el 90% de les aplicacions de negocis tindran errors al 1999, sobretot als càlculs.

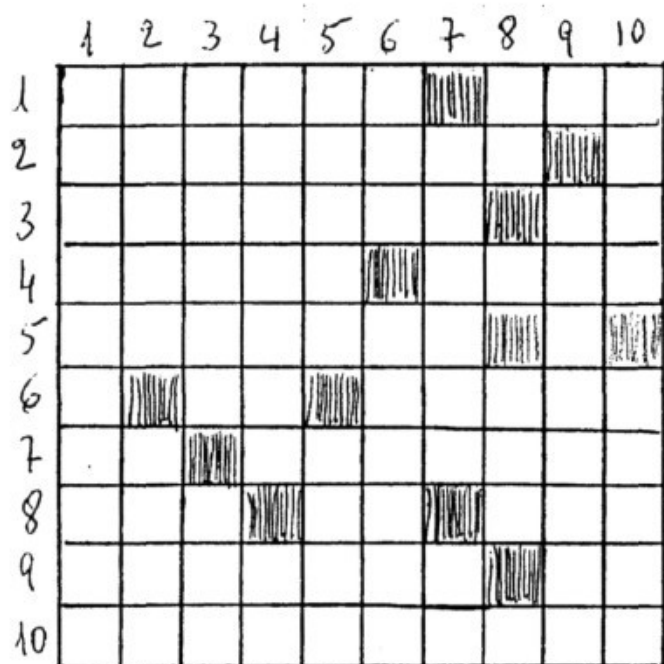
Font: Gartner Group

☛ Que demanant als directors d'informàtica de grans empreses de quins seran les seves intencions de cara al canvi de data, la majoria dels enquestats han respost: "*Estar jubilat al 1999*". Font: James Martin & Co.

☛ Que agafant com a base 80 empreses del Regne Unit, més del 80% han reconegut que segur que tindran problemes als seus sistemes, mentre que el 96% afirmen que tindran grans errades de càlcul. Font: Micro Focus

☛ Que les PIMES espanyoles hauran d'invertir entre 60 i 300 milions per solucionar el problema. Font: Centrisa

PASSATEMPS

J A S I V A T C O E
S A P Q U E E L F S
M A T O S C A R E I
N E T S N S D A L M
B R I V L O S O I N
L L E A R U F S A I
G E O L G A E R R D
S C A D O N M U E I
N N A C O A R I C V
D I A A I L U D B O

Sopa de lletres

Es tracta de localitzar deu nom de persona que comencen per la lletra "O". Amb les lletres que sobren llegireu uns versos de J. Ma. Llompart.

Horitzontals: 1. Nom d'un carrer d'Algaida. Nom d'un altre carrer. 2. Administració ordenada dels béns. Doble escaire. 3. Potent, fort. Nota musical. 4. Lavativa. Relatiu a l'anus. 5. Desinfectar (al revés). Sofre. 6. Cent. Mascle de l'oca. Partícules molt petites (al revés). 7. Costum, hàbit. Conjunts de set unitats. 8. Estossec, raspa. Lletre grega. Comandant turc. 9. Línia que marca la mateixa pressió atmosfèrica. Donà (al revés). 10. Brancarà.

Verticals: 1. Retrucar, regolfar. 2. Imatge religiosa entre els orientals. Carbonat de sodi decahidratat. 3. Malnom d'Algaida. Estam en un lloc. 4. Antagonistes, contrincants. Bismut. 5. Mar agitada (al revés). Realitzaré, executaré (al revés). 6. El qui comanda. Que té la propietat de cremar. 7. Força d'expressió o d'entonació (al revés). Gos (al revés). 8. Sodi. Punt cardinal. Onada. La primera. 9. Punt cardinal. Menjar, mossegar. 10. Profitós. Animalada, rucada, bestiesa, burrada.

Els resultats dels mots encreuats els trobareu a la pàgina 46.

Solució a la passada sopa de lletres

Recordareu que havíeu de localitzar deu noms que indiquen parentesc. Les lletres sobrants diuen: "Estar en pau és bell solaç / del poc que has contant seràs" (Fra Anselm).

(UNA XERRADETA..., acabament)

país i morir. Els russos obligaren uns tres-cents mil txetxens a desplaçar-se. Alguns no tengueren tanta sort com la família de Mogamed, i actualment viuen a camps de refugiats, dins tendes de campanya, sense cap tipus de comoditat, ni aigua, ni electricitat, ni calefacció.

-Es va comentar que alguns dels nins que vengueren eren fills d'alts funcionaris russos. Què en sabeu de tot això?

-El que nosaltres hem pogut esbrinar és que en Mogamed és fill d'un funcionari txetxè, no rus; el pare del seu millor company és professor, actualment no té feina i viuen gràcies als doblers d'un oncle que treballà a Líbia a uns pous de petroli. Sabem que la mare d'un nin era la substituta de l'adjunta del ministre d'agricultura, però aquest va morir. També sabem que l'autobús que transportava els nins que havien de venir cap

aquí, va ser atacat i moriren dos infants. Ens sembla que va ser en aquests moments quan alts funcionaris russos intentaren incloure els seus fills en l'expedició, però la Creu Roja internacional se n'adonà i no ho va permetre.

-Vos han parlat de com visqueren la guerra?

-Un dia, escoltant una cinta que ell va dur d'un cantautor txetxè (eren unes cançons molt expressives), s'hi entenia perfectament la paraula mare. Li demanàrem de què anava aquell tema, i ens va contar que la cançó parlava d'un nin que crida la seva mare perquè un soldat rus l'apunta amb un fusell i li diu: "O te'n vas o et mat". Aquesta és una de les úniques referències que ha fet a la guerra. Una altra cosa que ens cridà l'atenció va ser que quan operaren Ieltsin, cada vegada que apareixia la seva imatge per la televisió, en Mogamed es passava un dit pel coll. La seva expressió era ben clara: mort a Ieltsin.

N'Olessia i en Mogamed Ali durant l'acte oficial de benvinguda a l'Ajuntament. (Fotografia per deferència de J. Balaguer)

-Mogamed és musulmà, la seva cultura és totalment diferent de la nostra. És així?

-Efectivament, per començar ells tenen una jerarquia, el primer lloc l'ocupa l'home, seguit de la dona, els nins i les nines. Aquí s'ha adonat que tots som iguals, s'estranyen de veure que les dones condueixen cotxe i que els homes preparin el dinar. Ens han comentat el cas d'una nineta que els primers dies no menjava fins que els altres no havien acabat de dinar o de sopar. La família que l'acollia va saber que a la casa d'aquesta nina, primer menjava el seu pare, després la mare, a continuació els germans mascles i si quedava res, era per a ella. No és estrany que moltes de les nines que ara han vingut vulguin quedar a viure a Mallorca. Els musulmans no poden menjar porc i en Mogamed ho tenia molt en compte; abans de tastar carn, sempre demanava dues vegades si era porc. Un altre dia tampoc no volgué entrar dins una església, malgrat nosaltres li dèiem que la visitàs com un monument.

-Quins altres aspectes destacaríeu?

-Tecnològicament estan molt avançats. El primer dia engegà la televisió i el video, amb el comandament a distància ho manejava tot sense que ningú no li hagués explicat com funcionava. Passats un parell de dies, ens va demanar per l'ordinador, li diguérem que no en teníem i ell va fer una mitja rialla com dient: ara em preneu el

pèl. No entenia com era possible que no tenguéssim ordinador si teníem dos cotxes. Aquest domini de la tecnologia és una cosa comuna de la majoria dels nins que han vingut.

-Què els ha agradat més de Mallorca?

-Ells estan avesats a un altre tipus de clima, un dia que va cridar la seva mare, li va dir que allà estaven a 17 graus sota zero. Per aquesta gent, la temperatura actual a la nostra illa és bastant agradable; de fet un dia anàrem d'excursió per la zona de les platges de Muro i alguns dels nins nedaren. El més curiós és que no sabien que l'aigua de la mar fos salada. Una de les imatges que més va agradar a Mogamed va ser la del Passeig Marítim de Ciutat: les palmeres, les ones de la mar...

De l'experiència de conviure durant un mes amb un nin txetxè, tota la família coincideix a opinar que la primera setmana va ser la més difícil, però ara que en Mogamed és a casa seva troben que el temps ha passat molt aviat. Això sí, saben perfectament que els menjars que més li agraden són les patates fregides, les hamburgueses i les salsistxes. Que no bevia llet, però sí molt de suc de taronja i coca-cola. I fins i tot, que la sèrie *Bonanza* i el *karaoke* del Canal 9 eren els seus programes de televisió preferits.

Biel Sastre

FOTO ANTIGA

UNA XERRADETA AMB...

en Ramon Urrea, na Maria Rafael i els seus fills

Cinquanta-sis nins i nines menors de 15 anys, i tots de la República de Txetxènia, han passat el mes de novembre a Mallorca. Dos d'ells, n'Olessia i en Mogamed Ali han estat acollits per dues famílies d'Algaida. Aquesta xerradeta és un resum de la vetlada que compartirem amb en Ramon Urrea, na Maria Rafael i els seus fills, la família que va conviure amb en Mogamed Ali.

-Com va començar aquesta història?

-Ja fa un parell d'anys, un grup de famílies ens reunírem a la rectoria amb la intenció de dur i acollir un grup de nins bosnis. Però el projecte no va anar del tot bé. Passat un temps, vàrem llegir al diari que volien provar-ho de nou, i ens posàrem en contacte amb na Petra Juan, dels Serveis d'Acció Social de la Mancomunitat del Pla. Després d'unes setmanes, na Petra ens va comunicar que efectivament vendrien un grup de 56 nins, però no de Bòsnia, sinó de Txetxènia, concretament de la ciutat de Grozni. I mira per on, ja són aquí.

-Quins han estat els principals problemes que heu tengut les famílies amb aquests nins?

-El problema de la comunicació ha estat el més gros, però també hem de reconèixer que d'aquests nins n'hi ha hagut que s'han esforçat molt, i d'altres no tant. El que ha estat amb nosaltres, en Mogamed Ali, ha estat dels darrers. Per començar aquests nins no sabien que venien a Mallorca, ni tan sols sabien on era. D'altra banda, venien amb la idea que l'acolliment no seria individual, que podrien estar plegats, i la cosa no ha estat així. Aquesta ha estat una experiència pilot; segons els informes d'un grup de psicòlegs, l'experiència és més positiva si el règim d'acolliment és

individual i no per grups. Aquí el que s'ha intentat és que els nins vegin com és una família. Dues nines de les que han vingut i que són germanes, fa més de vuit mesos que no saben res del seu pare. A una d'elles l'han intervenguda quirúrgicament a Ciutat, li han extret metralla que duia incrustada a un os de la cama.

-Durant aquestes setmanes vos hauran contat un caramull de coses sobre la República de Txetxènia. Què n'heu après?

-Sabem que Txetxènia és una petita república situada al sud de la Federació Russa, està molt a prop de Turquia i és una regió bastant rica. A més de tenir petroli, per dins el seu territori hi passa un gaseoducte molt important. Els russos no podien consentir que els txetxens s'independitzassin, imaginam que entre altres coses no volien perdre la riquesa que genera aquella zona. L'11 de desembre de 1994 els russos declararen la guerra contra els separatistes txetxens. Actualment les autoritats dels dos països han arribat a un acord, segons el qual fins a l'any 2000 la República de Txetxènia gaudirà d'una certa autonomia, però no serà independent. També ens hem assabentat que durant una època Txetxènia va ser receptora de turisme, sobretot asiàtic, ja que és una zona rica en boscos i llacs.

-En Mogamed, com els altres nins i nines, vivia a Grozni abans que els russos destruïssin la ciutat. On viuen actualment?

-Ell i la seva família són desplaçats, ara viuen a Moscou, en uns pisos prefabricats. Durant la guerra, l'exèrcit rus va oferir a la població txetxena triar entre ser desplaçats, o quedar al seu

(Segueix a les pàgines anteriors)

ES SAIG

ÍNDIX DEL VIII TOM 95-96

Amb el número 192 hem completat el vuitè tom, que comprèn els anys 1995-96, ja que com recordareu enquadernam la revista cada dos anys. Amb aquest índex volem facilitar la localització d'una determinada notícia, foto, col.laboració, comentari, etc. Ho trobareu classificat alfabèticament per seccions, i a cada entrada indicam el número de revista i la pàgina corresponents. A les seccions: "Noticiari de l'Obra Cultural" i "Pina" hem seguit un ordre cronològic.

Hem il.lustrat aquest índex amb dibuixos del quadern "Le Cerc", obra de Víctor Andreu que data de l'any 1979.

AGRUPACIÓ D'ALGAIDA

<i>R. Antich</i>	169, 14	<i>J. Pou</i>	170, 33
<i>A. Trobat</i>	171, 15	<i>J. Vanrell</i>	172, 9
<i>J. Capellà</i>	173, 18	<i>J. Capellà</i>	174, 15
<i>J. Capellà</i>	175-6 17	<i>R. Antich</i>	177, 16
<i>J. Capellà</i>	178, 13	<i>R. Antich</i>	179, 17
<i>J. Capellà</i>	180, 17	<i>J. Capellà</i>	181, 17
<i>R. Antich</i>	182, 9	<i>G. Munar</i>	183, 11
<i>J. Capellà</i>	184, 17	<i>J. Capellà</i>	185, 11
<i>J. Pou</i>	186, 14	<i>J. Capellà</i>	187-8, 19
<i>J. Vanrell</i>	190, 26	<i>J. Vanrell</i>	192, 19
<i>Comunicat</i>	191, 20		

BIBLIOTECA MUNICIPAL D'ALGAIDA

175-6, 29 177, 27 178, 22 190, 32 191, 32
192, 31

CALAIX DE SASTRE

En Calaix i Desastre

A en Xesc Antich Móra, polític	190, 4
A en Xesc Antich Mora, retratista llosco i <i>señorito</i> de la política (2a resposta)	192, 4
BOE	181, 3
Bons i dolents	180, 3
Cala Petita, et volem verge	178, 3

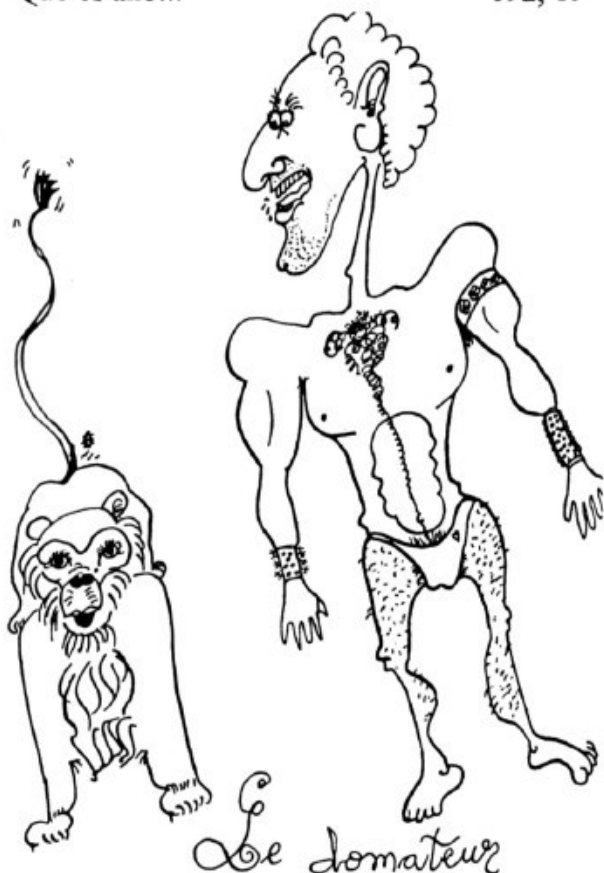
FOTOGRAFICA

Calçons protectors	179, 3
Carta d'un abstemi a uns senyors (i senyora) aiguaòlics	173, 3
Cendres per fer bugada	187-8, 3
Correllengua	186, 3
Crònica esportiva	189, 3
Eclipsi	185, 3
Felicitació	174, 3
Festes passades, coques menjades	183, 3
Greenpeace-Espana	182, 3
Incredulitat	184, 3
Interferències	177, 3
La pel·lícula, fins al final	171, 3
Operació James Bond	172, 3
Prohibit prohibir	191, 3
S'estopa i es cul calent	170, 3
Te das cuén?	175-6, 3
Un pont de bitllets verds	169, 3

COL.LABORADORS

<i>Agrupació Socialista d'Algaida</i>	
Comunicat	191, 15
Els pins de Ses Escoles.	186, 10
L'indult.	189, 12
<i>Antich "Xaramec", Rafel</i>	
Pregó de les Festes de Sant Honorat 1995	170, 20

<i>Antich, Francesc</i> Comunicat del batle	187-8, 11	<i>Cañellas Fons, Gabriel</i> Tothom a Lluçmajor.	171, 27
<i>Artigues, Antoni</i> Valent Miró Brossa: Tres Joans.	178, 12	<i>CM</i> Dues gotes de memòria	189, 14
<i>Ballester, Miquel</i> Resposta	187-8, 28	<i>Col·lectiu pobler</i> Popular, populisme o clientelisme.	179, 16
<i>Bibiloni, Gabriel, Sastre, Miquel i Servera, Bernat</i> Aproximació a la Font de Pina, Algunes notes per al seu estudi.	171, 16	<i>Garcia-Oliver, Ferran</i> Algaïda	185, 17
<i>Bibiloni, Gabriel i Sastre, Miquel</i> El poblat talaiòtic amurallat de Sa Serra-Punxuat	181, 11	<i>Grup esplai "Buroi"</i> Acampada d'estiu	187-8, 32
<i>Bonnin, Pere</i> Dret de conquesta.	173, 12	Colònia de vacances d'estiu.	175-6, 20
<i>CA</i> Cuques	186, 19	L'Esplai informa	172, 19
Endevina endevinaràs	190, 27	L'Esplai informa	178, 8
Ete é mi cortijo	192, 26	L'Esplai informa	179, 22
??	187-8, 44	L'Esplai informa	180, 33
La dansa dels números	191, 24	L'Esplai informa	182, 31
Què és allò...	192, 15	XVII diada de l'Esplai.	173, 10
		<i>Isern Amengual, Andreu</i> Els pastorets mallorquins.	191, 22
		<i>Jaume i Oliver, Jaume</i> ES SAIG, una revista per al poble?	191, 14

La Ilustración Universal

El doctor Munar Pou. 169, 18

Majoral, Biel

De Guillem d'Efak a Ovidi Montllor 173, 19

Eleccions passades, coques menjades. 174, 5

Pregó de Sant Honorat 1996 182, 18

Martorell, Catalina

Notícies de l'Orfeó Castellitx (foto) 170, 13

*Miralles Mas, Rafel*La comarca del Pla i la pèrdua d'identitat.
172, 20*Móra, Xesc*

Caçabubotes (primera part) 189, 13

Retrat de família 191, 12

Solidaritat 192, 16

*Morey, Baltasar*Algunes notes sobre "Summa epigraphica
ecclesiae algaidensis" 185, 16*MS*

Crònica negra. Ajusticiament sicilià. 186, 19

Crònica negra. Desmentit oficial 187-8, 47

Crònica negríssima. Placa commemorativa:
esquela funerària 189, 7*Mulet, Delfi*

Festa a S'Acadèmia. 191, 19

Mulet, Joan

El cinema a Algaida 179, 16

Resposta al comunicat de l'Agrupació Socialista
d'Algaida. 190, 17*Mulet, Miquel*

Els missioners hi són sempre. 171, 8

*Mulet, Pere*Història de la construcció del temple parroquial
d'Algaida 180, 20Miquel Cerdà, ligorí i restaurador de l'orde teatí
184, 12*Oliver, Bernat*

El clam dels feligresos 187-8, 20

Partit Popular d'Algaida

Solucions PP. 173, 23

PSM d'Algaida

Bona gent per Algaida. 172, 25

Compromesos amb el nostre poble. 173, 22

Comunicat 174, 14

Comunicat 175-6, 14

Comunicat 179, 22

Comunicat 184, 25

Comunicat 186, 18

Comunicat 187-8, 30

Comunicat 190, 16

Comunicat 192, 15

Sa Plaça... 180, 28

*PSOE d'Algaida*Un projecte compartit per Algaida, Pina i Randa
173, 21*Ramis, Damià*Homenatge a Josep Mascaró i Pasarius.
190, 24*Riutort, Toni*

Apunt sobre l'omnipotència de Déu. 175-6, 21

Notes sobre el llibre "De la cuestión del hombre
a la cuestión de Dios" 180, 5

Què esper del Sínode. 170, 34

Sisena estació: Jesús camí del Calvari 172, 24

Rosselló, Guillem

Memòries d'un cartoix. 186, 26

Salas, Pere

Sor Maria de Cura. 175-6, 11

Serra, Miquel

Entrevista a Carles Amengual 187-8, 14

*Sóller*Una vida compartida entre Algaida i Sóller.
185, 27*Un amic*Ha mort Maria Barceló, Sor Maria de Crist Rei.
185, 31*Unió d'Independents d'Algaida, Pina i Randa*

Propaganda electoral. 173, 20

Vat

Calendari 181, 21

Congrés cul tural 182, 12

Fi de segle i de mil.lenni. 180, 39

Llop 185, 16

Vatgep

Cap geperut veu el seu gep 192, 14

Vatzhinsky

Sóc polac i vull protestar. 178, 19

CONVERSES ALGAIDINES

Biel Majoral

Francesc Verdera "Roca" 172, 5

Miquel Barceló "Estaca" 171, 11

Miquel Capellà "Batle" 169, 11

Miquel Servera "Xineta" 170, 6

DE LLOCS I DE SILENCIS

Miquel i Jaume Oliver Bauçà "Torres"

A l'ombra adolescent d'una finestra 190, 3

Anàvem a jugar als garrovers 191, 25

Aquells estius tan llargs 187-8, 26

Baralles d'infants 184, 16

El peu de Sant Cristòfol 185, 14

Esperàvem el tren arrufats a davall un pontarró 189, 11

Jugàvem amb el foc 183, 16

La mata escrita 192, 3

Nedàvem 186, 13

La mujer Barbuda

EDITORIAL

Amb els nostres millors desitjos 169, 2

Apunts d'actualitat algaïdina 170, 2

Benvingut 96 181, 2

Bon estiu 175-6, 2

Començament de curs 177, 2

Contrast d'opinions 190, 2

De normalització lingüística 179, 2

Dels pins de Ses Escoles a la dimissió de Soler 186, 2

Després de les eleccions 174, 2

Diari de Balears 185, 2

Dues iniciatives culturals 178, 2

Dues paraules sobre les pròximes eleccions 182, 2

Eleccions 173, 2

Ha arribat el bon temps 172, 2

L'estiu s'acaba 189, 2

La qüestió és anar fent 183, 2

La reforma circulatoria 187-8, 2

Per una campanya electoral civilitzada 171, 2

Quinzè aniversari 180, 2

Le malabariste

Setze anys d'encerts i errades	192, 2
Temps de conversions	184, 2
Unes reflexions d'ES SAIG	191, 2

EL JOVENT A ES SAIG

Neus Oliver i Magdalena Juan

Algaida a Selectivitat	187-8, 27
Dues algaidines a Praga	183, 12
Francisca Maria Vanrell	189, 16
Maria Francesca Osuna	185, 12
Miquel Ramon Oliver	182, 16
Toni Barceló Trobat	186, 16

ELS LECTOTS ESCRIUEN

169, 10 (Alumnes del Col·legi Públic de Cas Concos) 190, 22 (Bernat Sureda i Soci nº 157 de l'Obra Cultural Balear d'Algaida) 191, 33 (Antònia Ramis) 192, 12 (Víctor Mulet i Un-que-votà-malament-l'any-79-però-mai-més)

ESCOLES AFORTUNADES

190, 18, 191, 23 192, 13

ESPORTS

Joan Trobat

170, 30 (1ª regional de futbol; infantil, cadet i aleví de voleibol) 171, 30 (nins del "Santiago" 1972; infantil femení de voleibol; jugadores benjamins) 172, 27 (juvenils de futbol; equips de voleibol) 173, 32 (futbol 7) 174, 22 (Joan Reynés; festa cicloturisme) 175-6, 26 (infantil i cadet femení voleibol) 177, 28 (l'amo'n Joan de Son Alegre; Jaume Toledo; selecció balear infantil voleibol) 178, 28 179, 23 (infantil femení voleibol) 180, 30 (equip penyes de voleibol) 181, 25 (equip futbolet) 182, 34 (alevins de futbol; infantil i cadet femení de voleibol) 183, 29 (cadets de futbol) 184, 23 (equips futbolet i veterans; infantil femení voleibol) 185, 28 (juvenils de futbol; infantil femení de voleibol) 186, 40 (fotos èxit del voleibol algaidí). 25è aniversari C. E. Algaida. 187-8, 37 (25è aniversari; equips voleibol) 189, 27 (infantils de futbol) 190, 36 (futbol Festes

Sant Jaume) 191, 34 (1ª regional) 192, 28 (cadets de futbol; assemblea de voleibol)

FOTO ANTIGA

Altar Major església parroquial	179, 27
Balladors i balladores de Jerònia Oliver Trobat (1974)	180, 15
Benedicció Altar Major (1950)	169, 5
Capella del Roser	175-6, 21
Cinquè aniversari Dictadura Primo de Rivera (1928)	170, 5
Grup d'al·lotes a la Font de Pina (1932)	171, 5
Grup d'alumnes de "S'Academi"	172, 18
Grup de ca ses monges de Pina (1932)	178, 14
Grup de matancers (1957)	171, 14
Grup escolar (1947-48)	186, 15
Grup escolar (1951)	181, 16
Hostal de Can Tugores	173, 5
Placa carros 1886	174, 17
Sa Plaça	191, 11
Sa Plaça	192, 35
Treballadors Cal Dimoni (1970)	169, 27

GALERIA DE PERSONATGES IL·LUSTRES

El cultureta	185, 8
El fumador	180, 18
El llunàtic	177, 25
El manipulador	174, 13
El nou pobre	170, 19
El torracollons	171, 34
El trepa	184, 15
El viu	183, 10
L'agraciat	182, 11
L'aigua d'or	173, 28
L'home invisible	169, 16
L'indi	179, 14

L'optimista	178, 20
La llibertat	175-6, 18
Nadal	181, 14

GLOSES

Bernat Coll i Sureda

A los Sants Cosme i Damià	177, 30
---------------------------	---------

Clement Garau

Algaida, me dones pena	175-6, 25
------------------------	-----------

Dedicat a Pere Capellà	177, 24
------------------------	---------

Oh digne camp algaidí	182, 14
-----------------------	---------

Son Redó, oh Son Redó	189, 25
-----------------------	---------

Verge poncella has florida	184, 25
----------------------------	---------

Jaume Català Morro

Per si acàs pec a cap caire	174, 12
-----------------------------	---------

Jaume Juan "Toledo"

No pretenc fer una obra d'art	191, 16
-------------------------------	---------

S'espàrec	174, 12
-----------	---------

Llorenç Móra

Abatiment d'arbres	192, 10
El dissabte de Sant Jaume	185, 18
Molts d'anys	170, 26
Nuviances	175-6, 12

Maria Amengual "Merris"

A la Mare de Déu de la Pau	175-6, 12
----------------------------	-----------

A la quinta del quaranta-u	187-8, 29
----------------------------	-----------

En Ses Escoles mirar	190, 18
----------------------	---------

Es divendres pes mercat	192, 9
-------------------------	--------

Per Sant Lluc cullen ses nesples	182, 14
----------------------------------	---------

Ses matances	171, 14
--------------	---------

Maria Jordà

Què és Pina?	178, 27
--------------	---------

Recordant Pina	189, 22
----------------	---------

Tomeu Oliver "Seguí"

Érem jo i dos més de Pina	180, 29
---------------------------	---------

Es restaurant des Moli	186, 44
------------------------	---------

Ses festes d'aquest poblet	187-8, 35
----------------------------	-----------

GRANS REVELACIONS CIENTÍFIQUES*Vat*

169, 28 170, 16 171, 26 172, 24 173, 29 174, 17 175, 19

INFORMÀTICA I TECNOLOGIA*Guillem Vanrell*

179, 24 180, 26 181, 26 182, 32 183, 24 184, 28 185, 32 186, 38 187-8, 36 189, 24 190, 38 191, 37 192, 32

JUTIPIRI

182, 27 183, 21

KALENDARI ALGAIDI

Cultures de juny, segons Pal.ladi 186, 44

Preparació del tabac. Recepta pel 169, 27
mal de costat o panalís.**LA BOLA DE VIDRE***Vat*177, 26 178, 21 179, 15 180, 19 181, 15
182, 10**L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA INFORMA**169, 6 170, 16, 171, 6 172, 10 173, 7 174, 10,
175-6, 7 177, 6 178, 6 179, 5 180, 8 181, 6
182, 6 183, 6 184, 6 185, 7 186, 7 187-8, 7
189, 6 190, 9 191, 5 192, 11**LES NOSTRES PLANTES***Jaume Jaume Oliver*

El blat	174, 20
El garrover	183, 18
El garrover del dimoni	185, 22
El magraner	190, 30
El pi	171, 23
Els bolets (1)	177, 14
Els bolets (2)	178, 24
Els bolets (3)	179, 18

L'arbocera 180, 32

L'aritja 192, 20

L'esparaguera 182, 24

L'om 172, 22

La cicuta 184, 18

La figuera de moro 191, 30

La rosella 173, 16

Les ortigues 181, 22

S'olivera 170, 28

Sa figuera 175-6, 22

Sa murta 169, 16

Sa vinya 189, 18

M'HAN DIT QUE DIUEN*Un Sord*169, 4 170, 4 171, 4 172, 4 173, 4 174, 4,
175-6, 4 177, 4 178, 4 179, 4 180, 4 181, 4
182, 4 183, 4 184, 4 185, 4 186, 4, 187-8, 4
189, 4 190, 6 191, 4 192, 6**MONOGRAFIES***Número 9. Juny de 1995. Premis del Certamen
Literari de Castellitx 1995.*Una història del circ. (Isidre Julià i Avellaneda)
Pedres per a un desaire. (Pere Bru Serrano i
Darder).Es jornal d'en Pau Verderol. (Jaume Juam
Bonnín)*Número 10. Setembre de 1995. Història del
formatge. (Xesca Ensenyat).**Número 11. Novembre de 1995. Algaida:
Aproximació al s seus origen i
desenvolupament. (Segles XIII-XIV) (Gabriel
Bibiloni i Trobat).**Número 12. Maig de 1996. Teatre de l'Acció
Catòlica. 1930-1940. (Bartomeu Salas
Mascaró).*

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

169, 29 170, 34 171, 32 172, 24 173, 33 174,
24 175-6, 10 177, 31 178, 27 180, 31 182,
39 183, 5 184, 5 185, 31 186, 5 187-8, 5
189, 23 190, 28 191, 35 192, 30

NOTES D'ART

170, 10 (Elisenda) 174, 16 182, 13 (Miquel
Serra i Vat) 184, 14 (Jerònia Oliver i Miquel
Serra)

NOTICIARI

"Es Porrassar" a Portugal (foto) 187-8, 13

"Es Porrassar" i la primera mostra 170, 36
de teatre d'Algaida

Aclariment dels cossiers 192, 9

Activitats al Molí d'En Xina 178, 9

Agrupació fotogràfica d'Algaida 185, 5

Agrupació fotogràfica d'Algaida 169, 25

Agrupació fotogràfica d'Algaida 180, 12

Agrupació fotogràfica d'Algaida 174, 7

Algaida dins Internet 185, 6

AMPA de Ses Escoles 191, 9

Associació Banda de Música 186, 5

Associació Banda de Música 187-8, 6

Associació de Premsa Forana 174, 7

Calendari Victor Andreu 169, 26

Cara i creu de les creus de terme 169, 25
(Fotos)

Celebració Dia de les Illes Balears 184, 26
(foto)

Cloenda del festival de Música a 190, 7
Cura (foto)

Concert d'estiu de la Banda de 175-6, 16
música

Concert de la Banda de Música 185, 5

Concurs de sobrassada de porc 185, 6
negre (foto)

Constitució del nou Ajuntament 175-6, 6
(fotos)

Depuradora (foto) 169, 24

Descomunal Alfabaguera (foto) 178, 5

Distinció Josep Mascaró Pasarius 184, 27
(foto)

Diumenge de Rams (foto) 185, 6

Divendres algaidins (foto) 180, 12

Divendres algaidins (fotos) 179, 13

Dues notícies d'ES SAIG 171, 22

Ecos de la conferència de Rafel 179, 13
Xaramec

Eleccions 3 de març 184, 10

Eleccions municipals i 174, 6
autonòmiques 1995

Enquadernació d'ES SAIG 169, 26

Errada 170, 27

Escola Municipal de música (foto) 185, 6

Exposició Omphalos 183, 13

Festa de la Pau 173, 6

Festa de la Pau (foto)	185, 5
Festa de Sant Bernat de Menthon	186, 5
Festa de Santa Cecília	179, 13
Festa de Santa Cecília (foto)	180, 12
Festes de Sant Honorat (fotos)	182, 5
Festes de Sant Jaume (fotos)	189, 5
Festes de Sant Jaume (fotos)	177, 11
Festival de Música del Pla	189, 23
Festival internacional de música a Cura	175-6, 16
Germandat de donants de sang	169, 25
Gimcana Sant Jaume 95	177, 20
Ha mort Manuel Picó (foto)	177, 9
Interioritats	181, 9
Joan Valent a la Fundació Miró	177, 9
La Banda de Música informa	191, 9
Les restes del bou de Son Munar (foto)	172, 8
Manca de civisme (foto)	180, 12
Mancomunitat Pla de Mallorca	170, 27
Mirador de la creu des Joc de Pina (foto)	175-6, 6
Molí d'En Xina	177, 8
Molí d'En Xina	172, 8
Nova oficina de "Sa Nostra" a Algaida (foto)	192, 10
Novè Festival Internacional de Música a Cura	187-8, 18
Parròquia de Sant Pere i Sant Pau	170, 26
Pere Fullana, premi Miquel dels S. Oliver	169, 26
Premi "Ariadna" 1996 al poble d'Algaida	191, 9
Premi a Gabriel Martorell (foto)	187-8, 13
Preocupació dels mestres	170, 27
Primera Marató fotogràfica d'Algaida (fotos)	177, 17
Projecció diapositives	186, 5
Projecció diapositives Agrupació Fotogràfica d'Algaida	170, 27
Pujada quotes d'ES SAIG	181, 31

Quin bou! (foto)	170, 26
Reconeixement a Josep Puigserver	192, 7
Sa Fira (fotos)	191, 8
Sa Rua	172, 15
Sa Rua 96 (fotos)	183, 7
Sant Bernat de Menthon	174, 7
Segona mostra de teatre a Algaida	181, 5
Sepulcrum Sancti Honorati (foto)	178, 5
Torneig de truc (fotos)	172, 34
Una gírgola disforja (foto)	169, 26
Vetllada de glosadors	170, 27
Visita oficial del President Cristòfol Soler	177, 8

NOTICIARI DE L'OBRA CULTURAL

Exposició fotos molins fariners de Miquel Fiolet.	
Foto excursió Ermita de Valldemossa.	
Foto sopar de Porreres.	
Foto excursió en bicicleta.	
Activitats mes de gener.	169, 8
Activitats mes de febrer: Lectura de poemes.	170, 9
Activitats mes de març	171, 10
Activitats mes d'abril. Foto dinar a Son Roig.	
Foto excursió a Sa Comuna. Comunicat	
Campanya "Passem a l'acció per construir un país"	172, 12
Activitats mes de maig. Foto xerrada sobre cases de neu.	
Novetats editorials. Manifest llegit a la Festa de la Pau de Castelltix.	173, 13
Foto Cadena humana per la llengua. Fotos Dia del Llibre.	
Foto excursió a la Cova Morella.	
Foto excursió en bicicleta a Can Floret.	174, 8
Exposicions Festes de Sant Jaume. Foto ceràmica de Jerònia Pou.	175,-6, 10
Activitats mes d'octubre	178, 29
Informació Assemblea General. Activitats mes de novembre.	
Programació excursions temporada 95-96.	179, 10
Foto excursió al Puig Ciuró de Femenia. Foto excursió a Na Blanca.	
Fotos glosat. Activitats mes de gener.	180, 6
Exposició fotografies saharauis. Activitats mes de gener.	181, 8
Activitats mes de febrer.	182, 39

Exposició Elisenda Pipió. Fotos conferència "El nostre patrimoni cultural: El patrimoni tuda".

183, 8

Activitats mes d'abril. 184, 10

Convidada al Correllengua. Activitats mes de maig, 185, 9

Correllengua: fotografies, relació de participants i manifest. Festa del Llibre. 186, 20

Activitats mes de juliol. Indult als pins de Ses Escoles. 187-8, 12

Sobre els ventalls. 189, 8

Activitats mes d'octubre. Comunicat. Joc de l'Oca. 190, 14 i 19

Informació Assemblea. Glosa de Jaume Toledo.

Ruta de les Rondalles algaidines, 191, 16

Comunicat "De pel·lícula". Activitats mes de desembre. Foto excursió a Pina. 192, 8

NOTÍCIES D'ARXIU

Carta des d'Orà (Algèria). Any 175-6, 5 1799.

Normativa sobre les guardes de 181, 28 porcs. (1790-96)

Notes sobre la mort de Miquel 187-8, 45 Mulet (1670).

PÀGINA DE L'ESGLÉSIA

179, 28 180, 13 181, 18 182, 37 183, 14 184, 30 185, 30 186, 45 190, 37 191, 26 192, 22

PASSATEMPS

169, 30 170, 25 171, 29 173, 31 175-6, 30 179, 29 180, 34 181, 29 183, 26 184, 21 185, 34 187-8, 34 192, 33

PINA

Xesc Oliver

Les Normes subsidiàries: reflexions 170, 35 en veu alta. Asfaltat de carrers. Sa Font i Brisas

Pina i "Llorito", municipi 171, 28 independent? (Santiago Cortès)

Creu. Aigües brutes i netes. 172, 26 Morers. Eleccions. Defunció

Eleccions. Obres municipals. 173, 34 Torrent

Eleccions. Clavegueram 174, 24

La Caça. Festes de Pina. La Creu 175-6, 24 (foto). Naixement

Festes de Sant Cosme i Damià. 177, 30 Torrent.

Els nostres patrons, Sants Cosme i Damià (Fotos de Sa Font) 178, 26

1996. La renda. L'Ajuntament. La 181, 20 perdiu. La il·luminació. El torrent

Pluges. Nous noms dels carrers de 182, 30 Pina. Contenidors. Defunció.

Temps era temps (foto). 183, 28

Què n'hem fet de ses rondalles? El 184, 22 senyor Jordi des Pont.

Campament d'estiu a Lluçacari. 185, 26 Records. (foto). Defunció.

Festes d'estiu 187-8, 35

Notícies. (Foto tennis) 189, 22
 Camisetes. Canvi de capellà. Pi 190, 33
 mort. Número de les cases. Punt
 vermell. Festa del meló. Festa de
 Sants Cosme i Damià. Exposicions
 fotogràfiques (fotos)
 Llistat de "La Vall de Pina" 191, 36
 Excursió. Pi. Torrent. Bunyolada. 192, 27
 Truc. Quintos. Caça. Defuncions

PLUVIÒMETRE

169, 26 170, 26 171, 22 172, 8 173, 6 174, 7
 175-6, 6 177, 8 178, 5 179, 13 180, 12 181,
 5 182, 5 183, 13 184, 5 185, 10 186, 5
 187-8, 13 189, 23 190, 35 191, 9 192, 7

PO-ÈTICA

Falconer

177, 13 178, 23 179, 26 180, 14 181, 19 182,
 15 183, 15 184, 13 185, 10 186, 12 187-8,
 24 190, 29 191, 18 192, 18

PORTADA

Ballar els Cossiers 187-8, 1
 (idea de J. Falconer)
 Correllengua (fotos de M. Serra) 186, 1
 Església de Pina (foto de P. Oliver) 189, 1
 Església parroquial (foto antiga) 184, 1
 Gerra (foto de J. Capellà) 170, 1
 Joves de Pina (foto antiga) 177, 1
 L'Església (foto de R. Antich) 180, 1
 Le Cirque (dibuix de V. Andreu) 174, 1
 Medalló de l'església 169, 1
 (foto de J. Capellà)
 Peixos (gravat de C. Martorell) 182, 1
 Punxuat (foto de M. Serra) 178, 1
 Retaule de l'església 185, 1
 (foto de J. Capellà)
 S'Hostal d'en Gi (quadre antic) 171, 1
 Sa Fira 95 (fotos de M. Fiolet) 179, 1

Sa Rua 96 (fotos de M. Serra) 183, 1
 Sant Honorat (foto de J. Capellà) 181, 1
 Santuari de Cura (foto antiga) 190, 1
 Siurells (foto de M. Serra) 192, 1
 Son Perot (foto de P. Oliver) 191, 1
 Tonedor (foto de J. Capellà) 173, 1
 Una i GranRAE 172, 1
 (dibuix de V. Andreu)
 Xeremiers d'Algaida 175-6, 1
 (foto de J. Vanrell)

RACÓ DE LA MÚSICA

La festa no mor, continua (Miquel Serra)
 170, 12

RACÓ DELS LLIBRES

Jaume Sastre. Mossegades. (D. M.) 175-6, 14
 Rafel Ginard. Obra poètica. (M. S.) 177, 10

RECICLA!

190, 12 191, 28 192, 24

SABEU ON ÉS'

M. F.

173, 30 174, 11 175-6, 13 177, 12 178, 15
 179, 12 180, 16 181, 10 182, 8 183, 9 184,
 11 185, 15 186, 6 187-8, 31 189, 10 190, 8
 191, 21 192, 17

SES ESCOLES

Eleccions al Consell escolar. 169, 22
 Programa d'obertura de centres.
 Festes de Nadal. (fotos)
 Canvi de secretari. Festes Sant 170, 14
 Honorat. Curs d'educació vial.
 Hortes ecològic. (dibuixos)
 Informació nou curs. 178, 10

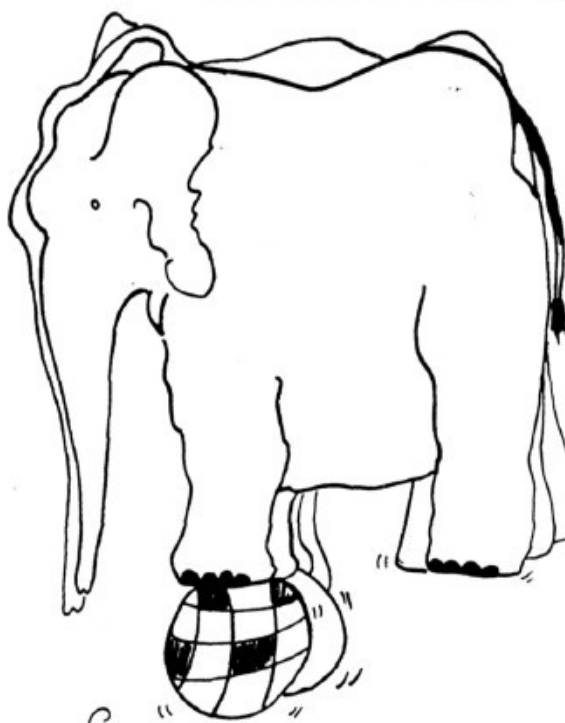
TITOIETA RÀDIO

170, 37 172, 30 173, 24 (fotos) 174, 18 179,
20 180, 35 (fotos) 181, 24 182, 26 183, 20
184, 20 185, 24 186, 39 187-8, 33 (fotos)
189, 20 (foto) 190, 28 191, 38

UNA XERRADETA AMB...

Agustí Vanrell (Biel Sastre) 183, 32
Bernat Blanc, Joan Tropella, Xesc 181, 32
Matgí i Jordi Blanc
(Jordi Juan, Alexandre Mulet i
Biel Oliver)
Bernat Sureda 169, 32
(Miquels Fiolet i Molleta)
Elisenda Pipió Gelabert 184, 32
(Catalina Martorell)
Jaume Vanrell 175-6, 32
(Biel Sastre i Jerònia Pou)
Josep Gelabert "Pep de S'Hort" 179, 32
(Rafel Xaramec)
Margalida Sureda (Biel Sastre) 190, 40
Miquel Amengual (Joan Trobat) 187-8, 38
Miquel Àngel Capellà 185, 36
(Gabriel Bibiloni)

Miquel Batle, l'amo'n 186, 48
(Pere Mulet i Guillem Vanrell)
Miquel Sastre "Fiolet" 170, 40
(Miquel Molleta)
Monitors Grup d'Esplai "Burot" 174, 28
(Biel Sastre)
Nofre i Margalida de Can Rapinya 178, 32
(Pere Salas i Biel Sastre)
Pere Capellà, Toni Oliver i Biel 182, 40
Oliver (Miquel Molleta)
Pere Fullana Falconer 172, 36
(Miquel Fiolet)
Pere Oliver 191, 40
(Bernat Servera i Miquel Fiolet)
Rafel des Forn, l'amo en 180, 40
(Miquel Fiolet)
Ramon Urrea, Maria Rafael i els 192, 36
seus fills (Biel Sastre)
S'Arrual Jazz Mort (Biel Sastre) 171, 36
Tomeu Fullana Ginard 173, 36
(Miquel Molleta)
Toni Foc, l'amo'n 177, 32
(Bernat Servera i Bernat Coll)
Vicenç Oliver (Biel Sastre) 187-8, 48
Xesc Oliver 189, 28
(Bernat Servera i Bernat Coll)

El Donatell d'Elclont